

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
8005 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59

Έκαστον φύλλον τιμάται
λεπτόν 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Έσωτερικου δρ. 10. - Έξωτερικου
φρ. χρ. 12. - Ρωσίας ρούβλ. 5.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Εκδιδόμενη κατά Σάββατον εν Αθήναις

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

Γραφείον: 68, Πανεπιστημίου 59

Συγγράμματα και προπληρωτά
Ελλάδος δρ. 10. Έξωτερικου φρ. χρ. 12.
Ρωσίας ρούβλ. 5.

Αι έγγραφαί άρχονται από της εν τῷ
προσεχει φύλλῳ δημοσιεύσεως του
προγράμματος της

ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Αι περί της βαπτίσεως φήμαι.
- Έχεις ό θεός. Είκων, υπό Α. Α. Αδούρη.
- Η πολιτεία του Αριστοτέλους, υπό Barthé-
lemy Saint-Hilaire. Μετφρ α κ: Αλ. Μ. Κοράλη.
- Ο Έκτίλης του Προέδρου. Διήγημα κατά τῶ
Γαλλικόν, υπό Σε. Κωνόδ.
- Το καθήκον, μίθιστος *** Μετάφρασις Α. Αρ-
κασίη Έβουζέλατ.
- Η πρωταπρελία.
- Ειδήσεις της Εβδομάδος. Έγγόρια - Έξωτερικά.
Αρχαιολογία. - Φιλολογία. - Καλλιτεχνία.
- Έφημερίδες. Ανέ θανά. - Περίεργα. - Ποικίλα.
- Έιδικότερα γράμματα.
- Νέα βιβλία.

ΑΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΑΠΤΙΣΕΩΣ ΦΗΜΑΙ

Απαξίτης ό Αθηναϊκός τύπος εν συναυ-
λία εξήγγειλε πρό τινών ημερών φήμην πα-
ράδοξον άλλα σημαντικήν, τα πλείστα δὲ
των όργάνων του μη άρκεσθέντα εις επιφυ-
λακτικήν αυτής άναγραφήν και λύρας έλα-
βον πανηγύρεως και μετ' ένθουσιασμού ετό-
νισαν επί των χορδών του πατριωτισμού και
της πίστεως θουρίου πομπωδεστάτους.

Μίαν δὲν είδομεν έφημερίδα, μίαν δὲν ά-
νένωμεν γραμμήν περιέχουσαν ένα καν έν-
δοκασμόν μετριζόντα την δημοσιογραφικήν
κωδωνορυσίαν. Πανταχού κραυγαί θριάμ-
βου, ένθουσιώδη επίνικια. Ημιλλώντο τίς
να έγείρη ύψηλότερον την φωνήν, τίς να έ-
ξάρη της φήμης τό αίσιον. Ω; να έφθ-
βοούντο ότι θα ήκούοντο παραλλήλως χαμη-
λοι ψιθυρισμοί και έζητούν να καλύψωσιν
αυτούς... ώ; να έφοβούντο ότι εν τῷ πα-
ρουσιαζομένη εκπόλω σκηνῇ ύπάρχον άμυ-
δράϊ τινες σικαί και έζητούν να διάλυσωσιν
αυτάς δια της προβολής άφθόνων λαμπρο-
χρώμων ακτίνων....

Εάν επρόκειτο περί των άληθοφανών έ-
κείνων ειδήσεων, ά; εύφάνταστοι φημιόλι-

κται εν άπορία πλάντρουσιν όπως εξαρκέσωσιν
εις τας λαϊμάργους όρέξεις του πρωίμως άνα-
δειχθέντος παρ' ήμιν καινοσπουδου, άλλ'
αίτινας ούδενός άλλου κακού γίνονται πρό-
ξενός ή της στιγμιαίας άπασχολήσεως του
κοινού από των συνήθων έργων του, δὲν θα
ήξιαζε τον κόπον να θυσιάσωμεν όλίγην με-
λάνην προς έρμηνείαν αυτών.

Προκειμένου όμως, περί φήμης ής ούχι
ή επαλήθευσις, αλλά και αυτή ή επίμονος
και από ήμέρας εις ήμέραν εξογκουμένη και
δικασομένη επαναληψις καθίσταται επι-
βλαβής προς πρόσωπον ιστάμενον επί της
προσωπιάτης βαθμίδος του ένθικου ήμών
θρόνου, πως να μη έκφράσωμεν την άπο-
ρίαν ήμών δια την ελαφρότητα μετ' ής ό τύ-
πος έπαρουσίασεν αυτην μονονούκ' ως άλη-
θειαν, ώ; πράγμα βεβκίον, ως μικρόν απέ-
χουσαν της πραγματώσεως!

Και ά; έτι οι προσηλυτιστικοί πόθοι του
έλληνικού ένθους έθρονου, μέχρι του να προ-
τείνη τουτο δια του τύπου τον αναβαπτί-
σμόν, και αν ήγχομεθα πάντες να ιδώμεν
την Α. Β. Υ. την σύζυγον του Διαδόχου
προσεργομένην εις την όρθοδοξίαν και ανταλ-
λάσσουσαν τας θρησκευτικάς αυτής πέποι-
θήσεις και παραδόσεις προς τας του συζύ-
γου της και του ένθους, εν φ' εκλήθη να βε-
σιλεύση, πάλιν τοιούτοι πόθοι και εύχαι
μετά τοσαύτης επιφυλάξεως έδει να έχρ-
ράσσοντο, μετά τότης λεπτότητος και άκρι-
στίας, ώστε μόνον ό θελων να δύναται να
έννοήση αυτούς. Αλλα και πάλιν τοιούτοι
πόθοι δικαίως θα ήθεωρούντο πόθοι ένοχοι
πρό του ήθικού νόμου, ως επιβουλεύμενοι
την ανεξαρτησίαν της συνειδήσεώς Της.

Εν ύπήρχε π'ορ' ήμιν επίσημόν τι
βασιλικόν όργανον κείον σύζητήσεως και
άντικρούσεως πάσαν περί των βασιλικών
προσώπων φήμην, ή δι' όλίγων λέξεων θα
διέσπα τους ιστούς της άρχνης, ους βλέ-
πομεν ούτως έπιμελώς έξυφαινομένους ή
και δια σιγῆς εύγλωττου θα έπιθε το κοι-
νόν περί του άβυσσίου φημών παρομοίαν.
Εύτοχως ό θεός και οι βασιλείς έτάχθησαν
τόσον ύψηλά ώστε παν βέλος ριπτόμενον, να
μὲν δὲν εξακνέται μέχρις αυτών, αλλά και
κατ' ούδεμιās προσκρούει άσπίδος. Ούτως
είμεθα ελεύθεροι να εξακοντιζώμεν τα βέλη
ήμών εν τῷ κενῷ εις τό πείσμα των εύλα-
βών και της δικαίας αυτών αγανάκτησεως.

Οντες και ήμεί; εύλαβείς προς την βα-
σιλικήν μεγαλειότητα, υπό άγανακτήσεως
αύξουσής κατεσχέθημεν εις την άναγκήσιν
των τόσων περί της βαπτίσεως της μελ-
λούσης ήμών βασιλείσεως φημογραφιών.

Ποιον διδόμενον έχουσιν ώστε να υποθέ-
τωσιν, ότι ή πριγκίπισσα Σοφία, ή θυγά-
τηρ του ευγενεστάτου των ήγεμόνων, επιλή-
σμων των μεγάλων ένθικων και οικογενεια-
κων αυτης παραδόσεων γινομένη, θα έζητει;

οίονει δημοκοπούσα επί των φιλορθοδόξων αι-
σθημάτων του έλληνικού λαού, να συναρπά-
ση υποτιθέμενον τινα ένθουσιασμόν των ά-
πλουστέρων άντι της γενικής αγάπης, ής
παρ' άπασιν ήδη απολαμβάνει;

Ποιον διδόμενον έχουσι να υποθέτωσιν, ότι
τόσον αυτη άγνοεί τό παροιμιώδες ανεξίτηρη-
σκον των Έλλήνων, ώστε θα ήδύνατο να
νόμιση έαυτην κεχωρισμένην άπ' αυτών δια
δογματικών φραγμών; Μη ζών δὲν ισταται
παρ' αυτη τό ύψιστον των παραδειγματών, ό
βελιεύς;

Ποιον διδόμενον έχουσι να υποθέτωσιν,
ότι όσα αυτοί κδύνατόυη να διακρίνωσιν
άποτελέσματα τοιαύτης τινός άπορίσεως,
άδυναται να τα διακρίνη εκ της περιωπῆς,
εν η εύρηται και η μέλλουσα βασίλισσα των
Έλλήνων; Αποτελέσματα αληθώς επιβλα-
βῆ εν χώρῃ, εν η τόσον εξακνεί επιδρακιν τό
άφ' ύψηλου διδόμενον παράδειγμα: Εν χι-
λιείσι μικτών ένταύθα, εν τῇ Τουρκίῃ και
εν τῷ έξωτερικῷ γήμων, όρθοδόξος ή ή όρ-
θοδόξος σύζυγος, ζηλοτύπως έχόμενοι του
δόγματός των, άμφοσθητούσι τα ήμισυ του-
λάχιττον των τέκνων ύπέρ της όρθοδοξίας,
τουτέστιν ύπέρ της Έλλάδος. Επί χιλιέδων
άλλων προτάσεων, ό έλλην ή ή έλληεις άντι-
τάσσουσι τό δόγμα των και τάζουσι τον έ-
θνισμόν των ή τον ένθισμόν των τέκνων των.
Βραδύτερον δια της άμειωτέρας προς τους
ξένους επικοινωνίας, αι χιλιάδες αυται θα
μεταβληθώσιν εις μυριάδες. Νομίζουσιν, ότι
ή πριγκίπισσα Σοφία δὲν θα ήδύνατο να
προϊδη όποιαν επιρροήν θα έξησκει τοιούτον
τι εκ μέρους της παράδειγμα έχχταλεί-
φως των θρησκευτικων της παραδόσεων;

Ποιον διδόμενον έχουσι να υποθέτωσιν,
ότι αυτη, παράδειγμα σεμνοτήτος και μετρι-
φροσύνης, θα ήγειρετο και θα έλεγεν εις τα
έκατομμύρια των όμοδόξων της: Ο,τι σείς
δὲν ήδυνήθητε επί τόσα έτη, τόσας έκατον-
ταετηρίδας να έννοήσητε, οι πολλοί σοφοί,
οι έπιστήμονες, οι θεολόγοι, τό ήννόησα έγώ
ή εικοσαέτις εν διαστήματι ένός έτους, του
πρώτου έτους του γήμου μου: Το δόγμα του
συζύγου μου εινε κρείττον του ιδιου μας.

Ποιον διδόμενον έχουσι να υποθέτωσιν,
ότι ή εύφυής και εν τῷ μεγίστῳ των πο-
λιτικων σχολείων άνατραφέισα ήγεμονίς, ά-
γνοεί ότι τοιαύτη τις άπόφασις ύψιστην συν-
επάγουσα πολιτικήν σημασίαν άνευ ούδε-
μιās πολιτικής άνάγκης, θα έξηγησε κατά
της Έλλάδος, τῆς θετης πατριδος της, ού-
δεμίαν μὲν συμπάθειαν, πολλὰς δὲ και ισχυ-
ράς, και επίσημιους ίσως αντίπαθειας; Και
θα είδετο ποτέ ή μέλλουσα μητηρ της
Έλλάδος μίαν και μόνην έστῶ να προκα-
λέση κατά των τέκνων της έχθρικήν δια-
μαρτύρησιν;

Ποιον διδόμενον έχουσι να υποθέτωσιν,
ότι και αν έτι ή επιβλητική των ιεροτελε-

στιών ημών λαμπρότης και μεγαλοπρέπεια κατένοζαν της νεανίδος την ευαίσθητον ψυχή και ἐγέννησαν ἐν αὐτῇ ἁγίους πόθους, δὲν θά κεντησαν τὴν συγκίνησιν τῆς νεανίδος ἢ συνείδησιν τῆς ἡγμονίδος, καὶ δὲν θά ἀνέβαλλεν αὐτὴ εἰς εὐθεωτέρους, τίς οἶδε, καιρούς, ἢ καὶ ἐπ' ἀόριστον τὴν εὐκολον μὲν ἀλλ' οὐχὶ καὶ παραδειγματίζουσιν ἐκπλήρωσιν τῶν πόθων τῆς ;

Καὶ ποῖαν διδόμενον τέλος ἔχουσι νὰ ἐποθέτωσιν, ὅτι πῶσον ὀλίγον ἐσπούδασι τὸν ἐλληνικὸν λαόν, ὥστε νὰ δεχθῆναι τὴν παρασκευασθῆ βασιλοπούλας, ὀρθοδόξους μὲν ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς, ἀλλ' ἐτοιμους ἐκ μητρικοῦ παραδείγματος, νὰ ἐγκαταλείψωσιν τὴν ὀρθοδοξίαν των χάριν τοῦ πρώτου καθολικοῦ ἢ διαμαρτυρομένου πρίγκηπος, ὅστις θά τῆς ἐλάμβανεν εἰς γάμον ;

Εἰς τοιαῦτα συμπεράσματα ἄγει ἡ ὕπο τῶν ἐφημερίδων διασαλπισθεῖσα φήμη. Πιθανὸν νὰ ἐκολάκευσε τῶν ἀπλουστέρων τὰς φιλοθηρῆκαυς ὀρμαὶ καὶ βεβαίως θά καταγορηθῆμεν ὑπὸ πολλῶν ὅτι δὲν συμμερίσθημεθα ταῦτα. Ἀλλ' ὑπερασπιζόμεν ἐν πρώτοις τὴν μέλλουσαν βασιλίσειαν ἐκ τῶν βελῶν, ἅτινα δὲν δύνανται νὰ τὴν φθάσωσιν, ἐξ ἄλλου δὲ ὑπερμαχοῦμεν βαυτιτέρων ἔθνικῶν συμφερόντων, θλιβόμενοι ἂν δὲν εἴνε πάντες εἰς θέσιν νὰ κατανοήσωσιν αὐτά.

ΕΧΕΙ Ο ΘΕΟΣ!

(Εἰς ὠν)

Μεγάλῃ ἀλήθειᾳ εἶνε, πῶς ἡ εὐτυχία δὲν βαστά πολλὴ ἰδῶ κάτω ! Ὁ ἄνθρωπος ἐγεννήθη γιὰ νὰ δυστυχή, ἂν ὄχι ὀλαις, ταῖς περισσότεραις ὁμως ἡμέραις ποῦ ἔχει νὰ ζήσῃ ἔς αὐτὸν τὸν ψευτικὸν κόσμον. Πολλὸ ἴλιγοι ἄνθρωποι περνοῦνε τὴ ζῶή τους χωρὶς νὰ μὴ δοκιμάσωνε βάσανα, πίκραις, φαρμάκια. Πολλὸ ἴλιγοι ἄνθρωποι ἔσπνουν τὸ πρῶν καὶ κοιμοῦνται τὸ βράδυ χωρὶς νὰ μὴν ἀφίνουνε βαθὺ ἀναστέναγμα λύπης καὶ ἀπελπισίας. Μπορεῖ κανεὶς νὰ παρομοιάσῃ τὸν ἄνθρωπον μὲ καρδίαν, ποῦ ριχνεταί ἔς τὸ πέλαγος μ' ὄλην τοῦ τὸν ἀρματωσιά γιὰ νὰ παλάσῃ μὲ τὰ ἄγρια στοιχεῖα, καὶ ἂν εἴνε καλὸστρον περὶ τὸν κάθε κίνδυνον καὶ ἀράζει σὲ ἡσυχον λιμάνι, ἂν ὁμως ὄχι, ἢ τὸ καταπίνει σὲ πρώτη φουρτοῦνα ἢ ἄβυσσος, ἢ ριχνεταί σὲ κανέναν ξερὸσθραχον καὶ συντριβεταί ὅσο γερό καὶ ἂν εἴνε...

Τοῦ καθενὸς ἡ καρδιά κατὶ θά ἐπιθυμῆ καὶ πολλαὶ φοραὶ λαχταρᾷ γιὰ πρᾶγμα, ποῦ τὸ βλέπει ἀχρηστο καὶ περιττό σὲ ἄλλους... Τέτοιος ἐπλάσθηκε ὁ κόσμος! καὶ ἂν δὲν τὸν ἐβασταῖνε ἡ γλύκα τῆς ζωῆς ἀπὸ τῆ μιᾶ μεριᾶ, καὶ ἡ ἐλπίδα ἀπὸ τῆς ἄλλης, θάταν καταστρεμμένος ἀπὸ ταῖς πρώταις σχεδὸν ἡμέραις τῆς δημιουργίας του...

Ἐβδομάδα ἦταν περασμένη, ποῦ περιλλυποσ συνῶδευσα ἔς τὴν ὑστερῆν του κατοικία τὸν ἄτυχον φίλον μου Θωμᾶ, ποῦ ἔχασε τὸν κόσμον μὲσ' ἔς τὴν καλλιτέρη του ἡλικία, 35 χρονῶ, καὶ ἄφινε χωρὶς καμμιά βο-

ήθεια καὶ ἐλπίδα, ἔς τὸ τέλος τοῦ Θεοῦ, χῆρα γυναίκα καὶ δυὸ παιδιᾶ, τὸ Νικό του 7 χρονῶ καὶ τὴν Ἐλένη του 5! Ἐβδομάδα ἦταν περασμένη καὶ ἀκόμα δὲν μὲ βρατοῦτε ἡ ψυχή νὰ πᾶγω νὰ παρηγορησῶ τὴν ἀμοιρη γυναίκα του, ποῦ λίγον καιρὸ ἔχάρηκε ἡσυχία καὶ εὐτυχισμένη ζωὴ καὶ ἐξἄναπερτε σὲ θλίψεις, ἀπελπισίας καὶ βάσανα !

Ἀπὸ μικροῦλα ἔπινε πικρὰ φαρμάκια. Ἡ κακοτυχία τῆς ἰδαίνε ἀπὸ 17 χρονῶ κοπέλλα, ποῦ ἔμεινε πεντάφρανη ἔς τὸν κόσμον, χωρὶς κανένα προστάτη, μονάχη, νὰ παλαίσῃ ἔς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Πολλαὶ φοραὶ μοῦ ἰδηγότανε μ' ἀφέλεια τὴν ἱστορία τῆς καὶ εὐχαριστοῦσε τὸ Θεὸ ποῦ ἐφώτισε τὸ ἄτυχον φίλον μου, Θωμᾶ, νὰ τὴν σώσῃ ἀπὸ τὴν ἀπελπιστικὴν θέσιν ποῦ βρισκότανε, καὶ τὴν παρακαλοῦσε νὰ φυλάγῃ τὸν σωτήρη τῆς ἀπὸ κάθε κακοῦ. Ἐτέλειωνε δὲ πάντα μὲ τ' ἀκόλουθα :

— «Ναί, ἦμουνα τέλειᾳ ἀπελπισμένη, ἐρχότανε μέραις ποῦ δὲν εἶχα οὔτε ψωμὶ νὰ φάγω, γιατί τὰ χρήματα ποῦ ἐκερδίξα ῥάθροντας σὲ μιᾶ μοδιότα ἦταν λίγα, καὶ ἀνάγκαι μου ἦταν μεγάλα. Ὅπου εὔρεθηκε ὁ Θωμᾶς, μ' ἀγάπησε, ἐσυμπάθησε ἔς τὴν δυστυχία μου, καὶ μ' ἔκαμε ταίρη του. Καὶ τώρα, δόξα σοὶ ὁ Θεός, περὶ εὐτυχισμένα μὲ τὸν ἄνδρα μου, ποῦ ἡ καρδιά μου αἰώνια θὰ τὸν εὐγνωμονῆ καὶ μὲ τὰ παιδιᾶ μου, ποῦ ἄμποτε νὰ ζήσω νὰ τὰ ἰδῶ τ' ἀγγελουδάκια μου μεγάλα καὶ μὲ καλὴ ἀποκατάστασι...»

Ἀλλὰ ἡ εὐχὴ τῆς δόλιας Κατίνης δὲν ἦταν πεπωμένον νὰ πραγματοποιηθῆ καὶ ἡ εὐτυχία τῆς δὲν ἐστάζε παρα ὀκτώ μονάχα χρόνια. Ἀρρώστησε ὁ ἄνδρας τῆς καὶ ἔπεσε σὲ κρεββάτι μὲ τὸ θάνατον ἔπιηρε δὲ μαζὶ του ἔς τὸν τάφον ποῦ κατέθηκε τὴν εὐτυχία τῆς συζύγου του καὶ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν του...

Ἐβδομάδα λοιπὸν ἦταν περασμένη καὶ ἀκόμα δὲν μὲ βρατοῦσε ἡ ψυχή νὰ πᾶγω ἔς τὸ σπιτι τοῦ Θωμᾶ, ποῦ θά τῶσοικα βουθισμένο σὲ θλίψη καὶ κατῆφεια, καὶ θάβλεπα ἀπαρηγορητὴ τὴν γυναίκα του ποῦ ἔσῳ τῶρα ἦμουνα συνειδησίμως νὰ τὴν βλέπω εὐθυμὴ καὶ μὲ τῆς εὐτυχίας τὸ χαμόγελο ἔς τὰ χεῖλη. Ἀλλὰ ἐνα πρῶν ἀποφάσισα τέλος νὰ τὴν ἐπισκεφθῶ. Τῆ στιγμῆ ποῦ ἀνέβαινα τὴ σκάλα τὰ πόδια μου ἐτρέμανε, ἡ καρδιά μου ἐκτυποῦσε δυνατὰ ἀπὸ λύπη καὶ συγκίνησι καὶ τὰ μάτια μου τὰ αἰσθανόμενα βαρεῖα ἀπὸ τὰ δάκρυα ποῦ τὰ ἐπλημμυροῦσανε καὶ ἦταν ἐτοιμα νὰ κυλίσουνε ἔς τὸ πρόσωπό μου. Ἐ τὴν πρώτη κάμαρα ποῦ ἐμβῆκα, ποῦ εἶχε ὄψι σκυθρωπῆ, καὶ πένθημι, γιατί τὰ παράθυρα ἦταν κλειστὰ καὶ μολὶς ἐμπαινε ἴλιγον φῶς, ποῦ καὶ ἐκεῖνο τὸ λιγότευε τὸ μαῦρον ὄφασμα, ποῦ σκέπαζε ὄλα τὰ ἐπιπλα, εἶδα τὴν ἄτυχην Κατίναν ποῦ ἐκαθότανε μαζεμένη ἔς τὸ πλάγι ἐνὸς καναπέ καὶ ἔκλαιγε σιωπηλὰ μὲ σκυμμένο ἔς τὸ στήθος τὸ κεφάλι... ἐνῶ παρήκει τὰ παιδιᾶ τῆς, βουτηγμένα ἔς τὰ μαῦρα, ἐπαίζανε τὰ δύστυχα, ἀναίσθητα ἔς τὴν σφοδρά τους, μὲ τὰ παιχνιδία ποῦ γιὰ ὑστερη-

φορὰ τους ἔκαμε δῶρον ὁ πατέρας τους τὴν πρωτοχρονιά !

Μολὶς ἐπρόχωρησα δυὸ βήματα, ἐστάθηκα ὄλο μου τὸ ἀνδρικό θάρρος ἐπῆσε μπροστὰ ἔς ἐκεῖνον τὸ θλιβερό θεῶμα καὶ ἐκάθησα σὲ μιᾶν ἄκρᾳ, χωρὶς νὰ βγάλω μιᾶ λαλιά. Ἀλλὰ ἡ Κατίναν ποῦ μὲ εἶδε ἐτρεψε ἐπάνω μου, ἔλαβε καὶ τὰ δυὸ μου χεῖρια καὶ κλαίοντας δυνατὰ μοῦπε :

— «Τὸ φίλον σου γυρεύεις ; τὸ Θωμᾶ ἦλθε νὰ πάρῃ ; Ἀχ! τῶλαζες πῶς θά πῆθαινε ἔτσι γλήγορα ; τῶλαζες πῶς τούτὰ τὰ καῦμένα ὄκα τὰ πᾶκων ἔτσι μικρὰ ἢ ὀρφνια ; Ἀχ! γὰ νὰμαι ἐγὼ κακότυχη ἐπέθαινε ἐκεῖνο! ἂν δὲν μὲ ἔπερνε γυναίκα του θλιβοῦσε!... Ἐγύρισε καλὴ ἡ πρώτη μου ζωὴ ἀλλὰ ποῦ δυστυχημένη, γιατί τώρα θά βασανίζωνται μὲ ἐμὲ καὶ δυὸ τρυφερά, ἄθωα πλάσματα... Συφῶρα μου! τί θά γένω, τί θά γένον τὰ παιδιᾶ μου!...»

Κι' ἄρχισε νὰ δέρῃ τὸ κεφάλι τῆς. Τὰ ὀφράνα μολὶς εἶδανε τὴ μᾶνα τους νὰ κινήσῃσαν τρέλλῃ, ἐφοδθηθῆκανε ἐκρεμάσθησαν ἐπάνω τῆς καὶ κλαίοντας τῆς ἔλεγγαν :

— «Μᾶνα μου, τί ἔχεις ;» Ἀκίνητος ἐγὼ, χωρὶς μιᾶ λέξιν νὰ μπορῶ νὰ βγάλω ἀπ' τὸ στόμα μου ποῦ ἐτρεψε ἀπὸ τὴ μεγάλη συγκίνησι, ἐθεωροῦσα ἀγκαλιασμένα τὰ τρία δύστυχημένα ἐκεῖνα πλάσματα. Τῆ μᾶναν!... νὰ καταπιλῆ τὰ παιδιᾶ τῆς καὶ νὰ τους λήγ, γιὰ νὰ τὰ ἡσυχάζῃ, πῶς δὲν ἔχει τίποτε, ἐνῶ ἡ πληγὴ τῆς καρδιάς τῆς ποῦ τὴν κεντοῦσε ἦταν ἀγιάτρευτη... τὰ παιδιᾶ!... νὰ κυττάνε μὲ λαχτήρα τὴ μᾶνα τους καὶ νὰ τὴν βρατοῦνε οριχτὰ μὲ τὰπάλὰ τους χεράκια, σὰν νὰ ἐφοδόντανε μήπως ἔλθῃ καὶ πάρῃ καὶ αὐτὴν ὁ χάρος!

Δὲν ἤξευρα τί νὰ κάμω ἔς ἐκεῖνη τὴ θέσιν ποῦ εὔρεθηκα... Ὅ, τι καὶ ἂν εἶανα ἀντὶ νὰ παρηγορησῆ τὴν ἄτυχη χῆρα, θυξῆτανε περισσότερο τὴ θλίψη τῆς καὶ ἀπεφάσισα νὰ φύγω. Σηκώθηκα λοιπὸν καὶ πνιγοντας τὰ δάκρυᾶ μου, ἔλαβα τὸ ψυχρό τῆς χέρι καὶ καὶ τῆς εἶπα :

— «Ἐπομονή, Κατίναν, τί νὰ κάμῃς, εἶσαι εἴνε ὁ κόσμος! Καὶ νὰ κλαῖς θά τὸν ξαναζήτῃς τὸν ἄνδρα σου ; κάνε κουράγιο γιὰ τὰ παιδιᾶ σου... Ἐπομονὴ καὶ ἔχει ὁ Θεός!...»

Μ' ἐκύτταζε ἄφωνη καὶ εἶδα νὰ κυλοῦνε δυὸ παχειὰ δάκρυα ἔς ταῖς ὄχραις καὶ βαθυλωμέναις παρειαῖς τῆς! Ριχνοντας ἔπειτα βλέμμα λυπητερό ἔς τὰ παιδιᾶ τῆς, ποῦ μὲ σκυμμένα κεφάλια καὶ μὲ κρεμαστά χεῖλᾶκια τὴν κράταγαν ἀπὸ τὸ φῶρεμα, ἐστὲναζε μέσα ἀπὸ τὰ βᾶθη τῆς καρδιάς τῆς καὶ ἐπανέλαβε τὴν τελευταία μου λέξι ἔχει ὁ Θεός! τὸσὸ ἀπελπιστικὰ καὶ παράδοξα, ποῦ μοῦ πόνεσε ἡ ψυχή! γιατί ἦταν σὰν νὰ ἔλεγε :

— «Ἄν ἔχη ὁ Θεός, δὲν ἔχει ὁμως πλεῖν γιὰ μὲ καὶ τὰ ὀφράνα!»

Ἐφυγα δακρυομένοσ καὶ ἀκόμα δὲν μπορῶ νὰ λησιμόνησω ἐκεῖνο τὸ, ἀέχει ὁ Θεός! ἡ τῆς ἄτυχης γυναίκασ!

ΑΝΑΡΑΞ Α. ΑΒΟΥΡΗΣ

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

(Ἐκ τοῦ Barthélemy Saint-Hilaire)

Ἀθῆναι. Ἀριστοτέλης! Μέγα σύγγραμμα ἀνευρέθη μετὰ δεκαπέντε αἰῶνας, ἐνῶ νομιζέτο ἀπώλεσθῆν! Ἡ πολιτικὴ ἱστορία τοῦ ἄσπεος τῆς Ἀθηνᾶς, γραφέσα ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου! Οἷα ἀνακάλυψις! οἷα ἐκπλήξις, οἷος θησαυρός! Ἀθῆναι, Ἀριστοτέλης! Οὐδὲν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ διανοίᾳ εἶνε ὑπέρτερον τῶν δυὸ τούτων ὀνομαζτων, τῶν ὑπὸ τοσούτου θαυμασμοῦ, σεβασμοῦ καὶ ἐγγνωμοσύνης περιβαλλομένων. Ἐφ' οἷς; δὲ κατελήθησαν συγκινήσεως οἱ σοφοί, ὅτε τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον ἀνήγγειλε τὴν θαυμασίαν εἰδῆσιν καὶ ἐδημοσίευσε τὸ ἑλληνικὸν κείμενον, ἐκ παπύρου χρονολογούμενον ἀπὸ 1800 ἐτῶν καὶ πλέον! Ἀλλ' ὅταν ἀνέλπιστός τις περιουσία περιέρχεται ἡμῖν ἀφνης, δειλιωμέν ἐπὶ στιγμῆν νὰ πιστεῦσωμεν ὅτι ἐμεῖθ κατόχοι αὐτῆς; διὰ τοῦτο δὲ καὶ μετ' ἀδημονίας ἐρωτῶμεν: «Εἶνε τὸ ἔργον αὐθεντικόν; Εἶνε ὁ Ἀριστοτέλης ὁ συγγραφεὺς αὐτό;»

Ὅπως καταπαύσωμεν πᾶσαν ἀνησυχίαν, λέγομεν: Μάλιστα, τὸ ἔργον εἶνε αὐθεντικώτατον, συνέθετο δ' αὐτὸ ὁ Ἀριστοτέλης; ἠταθμίζων δὲ τίς ὠρισμένα τινα ἐπιχειρήματα θέλει πεισθῆν περὶ τούτου. Ἴδου τὸ πρῶτον, ὅπερ καὶ μόνον δύνανται νὰ ἐξαλείψῃ πᾶσαν ἀμφιβολίαν.

Πρὸ δεκαετίας ἀνεκαλύθησαν ἐν τῷ ὄρ. 163 παπύρω τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Βερολίνου ἀποσπάσματα τινα ἑλληνικοῦ χειρογράφου. Ἐνομίσαν ὅτι ἠδύναντο νὰ τὰ ἀποδώσωσι τῷ Θεοπόμπῳ. Ἐπραγματεύοντο περὶ τοῦ νόμου τοῦ Σόλωνος τὸν λεγομένου Σεισάχθεικ, περὶ τοῦ ἀρχοντος Δαμασίου, τοῦ Κλεισθένους καὶ τοῦ Θεμιστοκλέους. Ἀλλὰ προσεκτικότερον ἐξετάσας αὐτὰ ὁ κ. Bergk ἀνεγνώρισεν ἐν τοῖς ἀποσπάσμασι τούτοις τὴν τοῦ Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων πολιτείαν, τὴν δὲ διαβεβαίωσιν τὸν ταύτην ὑπεστήριξε διὰ ἀποδείξεων τοσούτον ἰσχυρῶν, ὥστε οὐδ' ἡ ἐλαχίστη δυνατὴ ἀμφιβολία ἠγέρθη ἐκτοτε. Ἐν εἴτει 1885, τέλειᾳ μελέτῃ τοῦ κ. Diels, ὀριστικῶς διελευάνε τὸ ζήτημα ὑποτυπώσας οὕτως πάντα τὰ ἠρωτηριασμένα ἀποσπάσματα, ἅτινα παρήγει ὄσπ' ἀριθ. 163 παπύρος, καὶ σοφῶς σχολιάσας αὐτὰ, προσέθετο πανομοιότυπα τῶν βραχυτάτων, ἀλλὰ περιεργωτάτων τούτων τεμαχίων.

Πάντα τὰ τεμάχια ταῦτα ἀπαντῶσιν ἐπὶ λέξι ἐν τῷ παπύρω τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου; ἀλλ' ὁ ἀγγλικὸς πάπυρος κέκτηται τὸ μέγα πλεονέκτημα τοῦ ὅτι εἶνε ἐκτενέστερος, ἐκτός δὲ μικρῶν τιμῶν χασμάτων, διασῶζει ὀλόκληρον τὸ σύγγραμμα τοῦ φιλοσόφου. Τα δύο ἀντίγραφα τὰ περιεχόμενα ἐν τοῖς παπύροις βεβαίως ἐλλήλα. πρὸ τοιαύτης δὲ ὀμοιότητος, πρέπει νὰ εἴνε τις εἰς ἀκρὸν πυρρωνιότητος, ὅπως μὴ πεισθῆ ἐντελῶς.

1 Rheinisches Museum, τόμ. XXXVI, 1884.
2 Mémoires de l'Académie de Berlin.

Μετὰ τὴν προκαταρκτικὴν ταύτην ἀπόδειξιν, ἐπανεθῆμεν ἠδὴ ἐν τὸν πάπυρον τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου. Τὸ ἔργον καλύπτει τέσσαρα μακρὰ φύλλα, καὶ πληροὶ 87 γεγραμμένα στήλας. Ὁ πάπυρος μετνήχθη ἐξ Αἰγύπτου ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι ὑπὸ ἀγγλων ἐρευνητῶν ἀπεφιλήθη ὑπὸ σοφῶν χειρῶν, εἰς ἃς παρεδόθη. Ἡ πρώτη σελὶς περιέχει τοὺς λ/αμοὺς ἰδιοκλήτου ἢ ἐπιστάτου ἑλληνοσ, διατηροῦντος ἐγγράφως τὰ τε ἐξοδα καὶ ἔσοδα αὐτοῦ. Ἡ κανονικὴ αὐτῆ λογιστικὴ χρονολογείται ἀπὸ τοῦ ἐνδεκάτου ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ Οὐεσπεσιανοῦ, ἦτοι αὐτοῦ τοῦ ἔτους τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος, (79 μ. Χ.) ἔτους ἐξιτομνημοῦ του ἐνεκα τῆς ἐκ τοῦ Βεσοῦβίου καταστροφῆς, ἐν ἣ ἀπόλετο Ἡλίνιος ὁ πρεσβύτερος. Ἡ ὀπισθία σελὶς τοῦ παπύρου ἐγένετο χρήσιμος πρὸς ἀντιγραφήν του ἀριστοτελείου ἔργου. Τέσσαρες διάφοροι γραφαὶ μαρτυροῦσιν ὅτι τέσσαρες διάφοροι ἀνέλαβον τὴν ἀντιγραφήν. Οὗτοι, ἀμαθείς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον, ἦσαν ἢ ἀπελευθεροὶ ἢ δοῦλοι. Οἱ τυχαῖοι οὗτοι ἀντιγραφῆς δὲν ἐγνώρισαν καλῶς τὴν ὀρθογραφίαν, αἱ δὲ διορθώσεις συχνότατα θά ἐπᾶνῶρθον αἰς πλάνας τῶν ἀνεπαρκῶν γραφέων. Αἱ ἄκροι τοῦ παπύρου εἰσὶν ἐσχημασμένα, τῶν μερῶν τούτων μᾶλλον ὑποκειμένων εἰς φθοράν, ὅτε ἐχειρίζοντο τοὺς κυλινδρους τούτους εἰτε ἀνοίγοντες εἰτε συμπτύσσοντες αὐτούς. Ἀλλὰ τὰ χάσματα ταῦτα εἰσὶν ὀλίγα ἢ δὲ πραγμᾶτεία τοῦ Ἀριστοτέλους, πλήρησ, πλὴν τουτου, ἐκτίθησι τὰς ἀλεπαλλήλους μεταβολὰς τῆς ἀττικῆς διοικήσεως, μέχρι τῆς παρακμῆς αὐτῆς, μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐγραψεν ὁ συγγραφεὺς.

Ὁ δόλος, ὅσῳ ἐπιδέξις καὶ ἂν εἴνε, εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατος ἐπὶ τοῦ παπύρου. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, εὔρεθησαν πλαστογράφοι δεξιότατοι ἀπατήσαντας ἄνδρας ἐμπειροτάτους, σοφοὺς μάλιστα ἐνάσθησ ὁμως καὶ οἱ δεξιότατοι καὶ θρασύτατοι τῶν ἀπατεῶνων τούτων θά ἀπειτύγγανον, καὶ ἂν ὑποθεσωμεν ὅτι ἠπάτων τὴν εὐστοχίαν τῶν τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου ἐφόρων, διότι κώλυμα ἀνυπερέδωτον αὐτοῖς ἦτο αὐτὴ αὐτῆ ἡ ὕλη. Οὐδαμῶς, δύνανται σήμερον, νὰ κατασκευάσωσι πάπυρον. Ὁ Πάπυρος ἐν τῷ ΙΓ' βιβλίῳ τῆς φυσικῆς αὐτοῦ ἱστορίας, ἐξηγεῖ ἐν ἐξ ἡ ἑπτὰ κεφαλαίοις, τὴν κατασκευὴν, μετ' ὄλων τῶν τεχνικῶν μεθόδων. Ἡδύνατο ὄσούτως νὰ μᾶς ἀναφέρῃ περὶ τῶν νόμων τοῦ Αὐγοῦ-ἄτου, τοῦ Τιβερίου καὶ τοῦ Κλαυδίου, τῶν ἀναφερομένων πρὸς τὰς διαστάσεις καὶ τὴν πᾶλῃσιν τοῦ φυτοῦ. Ὁ κλάμας τοῦ παπύρου, φύεται πάντοτε, εὐκαμπτος ὡς ἄλλοτε, ἐπὶ τῶν ἐλῶν τοῦ Νείλου, ἀλλ' ὁμως οὐδεὶς θά ἠδύνατο ἐρεῖδόμενος ἐπὶ τῶν ὀδηγιῶν τοῦ Πλίνιου, ὅσῳ καὶ ἂν ὦσιν ἀκριβεῖς, νὰ κατασκευάζῃ ἀρχαῖον πάπυρον. Πῶς ἐνοχος βιομηχανία θά ἠδύνατο ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸ δόλιον αὐτῆς προῖον τὸ χρῶμα τῆς παλαιότητος καὶ τὴν ὀξειδῶσιν, ἣν ὁ χρόνος μόνος ἀποστυπῶ ἐπὶ τῶν ὕλων ἢ διατηρεῖ καὶ ταύτην μάλιστα πλέον πάσης ἄλλης ;

Οὕτως ὡς πρὸς τὸ ὕλικόν μέρος, οὐδέμια χωρεῖ δυνατὴ πλάνη. Φιλολογικῶς, ἐτι μᾶλλον. Ὅπως κατανοήσῃ τις τὴν σπουδαιότητῆς τῆς ἱστορίας τῆς Ἀθηναίων πολιτείας, πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ πραγμᾶτεία αὐτῆ, ἂν καὶ πολυτιμοτάτη, δὲν εἶνε ὁμως ἀλλ' ἡ κλάσμα μνημείου ἄλλων ἐρευνητῶν ἀπεφιλήθη ὑπὸ σοφῶν χειρῶν, εἰς ἃς παρεδόθη. Ἡ πρώτη σελὶς περιέχει τοὺς λ/αμοὺς ἰδιοκλήτου ἢ ἐπιστάτου ἑλληνοσ, διατηροῦντος ἐγγράφως τὰ τε ἐξοδα καὶ ἔσοδα αὐτοῦ. Ἡ κανονικὴ αὐτῆ λογιστικὴ χρονολογείται ἀπὸ τοῦ ἐνδεκάτου ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ Οὐεσπεσιανοῦ, ἦτοι αὐτοῦ τοῦ ἔτους τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος, (79 μ. Χ.) ἔτους ἐξιτομνημοῦ του ἐνεκα τῆς ἐκ τοῦ Βεσοῦβίου καταστροφῆς, ἐν ἣ ἀπόλετο Ἡλίνιος ὁ πρεσβύτερος. Ἡ ὀπισθία σελὶς τοῦ παπύρου ἐγένετο χρήσιμος πρὸς ἀντιγραφήν του ἀριστοτελείου ἔργου. Τέσσαρες διάφοροι γραφαὶ μαρτυροῦσιν ὅτι τέσσαρες διάφοροι ἀνέλαβον τὴν ἀντιγραφήν. Οὗτοι, ἀμαθείς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον, ἦσαν ἢ ἀπελευθεροὶ ἢ δοῦλοι. Οἱ τυχαῖοι οὗτοι ἀντιγραφῆς δὲν ἐγνώρισαν καλῶς τὴν ὀρθογραφίαν, αἱ δὲ διορθώσεις συχνότατα θά ἐπᾶνῶρθον αἰς πλάνας τῶν ἀνεπαρκῶν γραφέων. Αἱ ἄκροι τοῦ παπύρου εἰσὶν ἐσχημασμένα, τῶν μερῶν τούτων μᾶλλον ὑποκειμένων εἰς φθοράν, ὅτε ἐχειρίζοντο τοὺς κυλινδρους τούτους εἰτε ἀνοίγοντες εἰτε συμπτύσσοντες αὐτούς. Ἀλλὰ τὰ χάσματα ταῦτα εἰσὶν ὀλίγα ἢ δὲ πραγμᾶτεία τοῦ Ἀριστοτέλους, πλήρησ, πλὴν τουτου, ἐκτίθησι τὰς ἀλεπαλλήλους μεταβολὰς τῆς ἀττικῆς διοικήσεως, μέχρι τῆς παρακμῆς αὐτῆς, μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐγραψεν ὁ συγγραφεὺς.

ρεῖ δυνατὴ πλάνη. Φιλολογικῶς, ἐτι μᾶλλον.

Ὅπως κατανοήσῃ τις τὴν σπουδαιότητῆς τῆς ἱστορίας τῆς Ἀθηναίων πολιτείας, πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ πραγμᾶτεία αὐτῆ, ἂν καὶ πολυτιμοτάτη, δὲν εἶνε ὁμως ἀλλ' ἡ κλάσμα μνημείου ἄλλων ἐρευνητῶν ἀπεφιλήθη ὑπὸ σοφῶν χειρῶν, εἰς ἃς παρεδόθη. Ἡ πρώτη σελὶς περιέχει τοὺς λ/αμοὺς ἰδιοκλήτου ἢ ἐπιστάτου ἑλληνοσ, διατηροῦντος ἐγγράφως τὰ τε ἐξοδα καὶ ἔσοδα αὐτοῦ. Ἡ κανονικὴ αὐτῆ λογιστικὴ χρονολογείται ἀπὸ τοῦ ἐνδεκάτου ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ Οὐεσπεσιανοῦ, ἦτοι αὐτοῦ τοῦ ἔτους τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος, (79 μ. Χ.) ἔτους ἐξιτομνημοῦ του ἐνεκα τῆς ἐκ τοῦ Βεσοῦβίου καταστροφῆς, ἐν ἣ ἀπόλετο Ἡλίνιος ὁ πρεσβύτερος. Ἡ ὀπισθία σελὶς τοῦ παπύρου ἐγένετο χρήσιμος πρὸς ἀντιγραφήν του ἀριστοτελείου ἔργου. Τέσσαρες διάφοροι γραφαὶ μαρτυροῦσιν ὅτι τέσσαρες διάφοροι ἀνέλαβον τὴν ἀντιγραφήν. Οὗτοι, ἀμαθείς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον, ἦσαν ἢ ἀπελευθεροὶ ἢ δοῦλοι. Οἱ τυχαῖοι οὗτοι ἀντιγραφῆς δὲν ἐγνώρισαν καλῶς τὴν ὀρθογραφίαν, αἱ δὲ διορθώσεις συχνότατα θά ἐπᾶνῶρθον αἰς πλάνας τῶν ἀνεπαρκῶν γραφέων. Αἱ ἄκροι τοῦ παπύρου εἰσὶν ἐσχημασμένα, τῶν μερῶν τούτων μᾶλλον ὑποκειμένων εἰς φθοράν, ὅτε ἐχειρίζοντο τοὺς κυλινδρους τούτους εἰτε ἀνοίγοντες εἰτε συμπτύσσοντες αὐτούς. Ἀλλὰ τὰ χάσματα ταῦτα εἰσὶν ὀλίγα ἢ δὲ πραγμᾶτεία τοῦ Ἀριστοτέλους, πλήρησ, πλὴν τουτου, ἐκτίθησι τὰς ἀλεπαλλήλους μεταβολὰς τῆς ἀττικῆς διοικήσεως, μέχρι τῆς παρακμῆς αὐτῆς, μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐγραψεν ὁ συγγραφεὺς.

Ὁ δόλος, ὅσῳ ἐπιδέξις καὶ ἂν εἴνε, εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατος ἐπὶ τοῦ παπύρου. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, εὔρεθησαν πλαστογράφοι δεξιότατοι ἀπατήσαντας ἄνδρας ἐμπειροτάτους, σοφοὺς μάλιστα ἐνάσθησ ὁμως καὶ οἱ δεξιότατοι καὶ θρασύτατοι τῶν ἀπατεῶνων τούτων θά ἀπειτύγγανον, καὶ ἂν ὑποθεσωμεν ὅτι ἠπάτων τὴν εὐστοχίαν τῶν τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου ἐφόρων, διότι κώλυμα ἀνυπερέδωτον αὐτοῖς ἦτο αὐτὴ αὐτῆ ἡ ὕλη. Οὐδαμῶς, δύνανται σ

Πολιτικός αὐτοῦ, εὖρε τὸ μέσον νὰ ὀνομάσῃ 80 Πολιτείας, ὅπως ἐξαγάγῃ τὰς θεωρίας αὐτοῦ βασιζομένης ἐπὶ ἱστορικῶν παραδειγμάτων. Κατ' αὐτὸν, πλείστοι συγγραφεῖς ἐπὶ διαφορῶν αἰτίας ἀνέφερον ἀποπάσματα κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἦτον λόγου ἕξια ἐξ 80 Πολιτειῶν, ἐκ τῶν 158. Κατὰ ποίαν τάξιν αἱ ἀναλύσεις αὐταὶ διεδέχοντο ἀλλήλας ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν; Ὁ κ. Κάρολος Müller, ὁ ἐκ τῶν πρώτων κατατάξας αὐτὰς ταύτας τὰς ἀπομνημονεύσεις, τάσσει αὐτὰς κατὰ χώρας: Ἀθήναι, Σπάρτη καὶ Κρήτη τὸ πρῶτον, εἶτα ἡ Πελοπόννησος, ἡ Βῦβος, ἡ Στερεὰ Ἑλλάς, ἡ Ἡπειρος, ἡ Θεσσαλία, ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Θράκη, αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου Πελάγους καὶ τινὰ Κράτη τῆς Ἀσίας, καὶ Ἀφρική, καὶ τέλος ἡ Σικελία, ἡ Ἰταλία καὶ αὐτὴ ἡ Μασσαλία. Ἡ κατάταξις αὕτη, ἐπινοηθεῖσα ὑπὸ φιλόλογου τῶν ἡμερῶν ἡμῶν, εἶνε ἰσως λίαν αὐθαίρετος ἢ δύνατο νὰ εἶναι ὅπως ἄλλοια κατὰ μαρτυρίας ἐπισημοτέρης ἐπόμενοι δὲ Διογένης τῷ Λαερτίῳ δυνάμει νὰ παραδειχθῶμεν, ὅτι αἱ πολιτεῖαι ἦσαν τεταγμέναι ἀναλόγως τοῦ συστήματος αὐτῶν, εἰς δημοκρατικά, ὀλιγαρχικά, ἀριστοκρατικά καὶ μοναρχικά, ἢ κατὰ τὸν Φώτιον, ἀλφαθητικά.

Ἀλλὰ τοῦτο ὀλίγον μέλει ἡμῖν· βλέπομεν, ὅτι ἡ Ἀθηναίων Πολιτεία δὲν ἦτο ἄλλ' ἢ μέρος συστήματος περιλαμβανόντος τὸ ὅλον τῶν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀλεξάνδρου γνωστῶν χωρῶν. Πιθάνον ὅτι κατέχευε τὴν πρώτην θέσιν, τῆς τιμῆς ταύτης ὑπελομένης αὐτῇ διὰ διαφορῶν λόγων· συνωδευτο ὅμως ὑπὸ πληθῶς ἄλλων Πολιτειῶν, αἰτίνες εἰκόταν ὡσαύτως τὰ βλέμματα τοῦ φιλοσόφου. Μέχρι σήμερον δὲν ἐγνώριζον τὴν Ἀθηναίων Πολιτείαν εἰμὴ μόνον ἐξ ἐνενηκοντα μίαι παραθέσεων, ὧν ἑβδομήκοντα ὁκτὼ εὐρήνται ἀκριβῶς ἐν τῷ ἐκ τοῦ παπύρου ἐξαχθέντι συγγράμματι. Τοῦτο εἶναι νέα καὶ ἐντελής βεβάζουσι τῆς αὐθεντικότητος. Ἄλλ' αἱ παραθέσεις αὐταὶ, βραχύταται ἀναγκαίως, παρῆσαν συγκεχυμένη καὶ ἀβεβαιοὶ εἰκόνα. Πᾶς ἤδη θά φανῇ ἡμῖν ἡ Πολιτεία αὕτη; Πᾶς ἐν τῇ ἀρῆγῃ-σει τοῦ Ἀριστοτέλους παρίσταται ἐκτιθεμένη καὶ κρινομένη ὑπ' αὐτοῦ; Ταῦτα μανθάνομεν ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ τοῦ κ. F. G. Kenyon φιλοπονηθεῖσαν σοφῆν ἔκδοσιν.

Τὸ ἀρχικὸν κείμενον περιλαμβάνει ἑκατὸν ἐνενηκοντα μίαν σελίδας εἰς ὄσον, αἰτίνες περιορίζονται εἰς 100 περίπου, ἀφαιρούμενων τῶν σχολιαζουσῶν καὶ διαλεκτικῶν αὐτῶν ἱστορικῶν σημειώσεων. Ὁ ἐκδότης διήρσε τὸ κείμενον εἰς ἐξήκοντα τρία κεφάλαια, ὧν τὰ μὲν τεσσαράκοντα ἐν πρώτῳ ἀπεριούργηται εἰς τὴν κυρίως ἱστορίαν τῶν πολιτικῶν μεταβολῶν, τὰ δὲ τελευταῖα εἰκοσι δύο εἰς τὸν δικητικὸν ὀργανισμόν τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν δημοσίων λειτουργιῶν. Ἡ διαίρεσις αὕτη, καίτοι δὲν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, εἶναι λίαν εὐπρόσδεκτος, ἐπειδὴ προκύπτει ἐκ τῆς διαφορᾶς τῆς ὕλης. Ἡ ἀφήγησις τοῦ Ἀριστοτέλους, ἢ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐλλείπει φύλα τινὰ, ἀρχεται ἀπὸ τῶν χρόνων καθ' οὓς ὁ Κρηξ Ἐπιμενίδης ἦλθεν ἵνα καθάρῃ τὸ ἄστυ

τῶν Ἀθηνῶν, ρυπανθῆν ὑπὸ τοῦ φόνου τῶν συνενόχων τοῦ Κῦλωνος, φονευθέντων παρὰ τὸν δοθέντα ὄρκον. Ἡ συνωμοσία, ἢ ἀρχηγὸς ἦτο ὁ Κῦλων, ἐσκόπει τὸν σφετερισμὸν τῆς τυραννίας, βία καταλύσεως· οἱ Ἀλκμαιωνίδαι καὶ ὁ ἀρχων Μεγακλῆς, ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν καὶ τὴν ἐπιτορίαν διαπράξας, εἶχον ἐξορισθῆ· μετὰ χρόνον δὲ πολὺν ὁ Σόλων μετεπέμψατο τὸν Ἐπιμενίδην, νομιζόμενον σοφὸν καὶ ἱεροφάντην. Ὁ ἱερός οὗτος ἐξίλασμός ἐθετο τέρμα εἰς τὰς αἰματηρὰς συμπλοκάς, τὰς πολλαῖς γενομένας ἐν τῇ πόλει.

Ἐποδεικνύων ἐνιαχοῦ οἵσι ἦσαν αἱ οὐσιωδῶς ἀριστοκρατικαὶ δυνάμεις πρὸ τοῦ Δράκοντος ὁ Ἀριστοτέλης ἐνδιατρίβει ἐπ' ὀλίγον περὶ τὸν νομοθέτην τοῦτον. Οὐδ' ἀμφὶς ὑπαινίσσεται τὴν ἄκραν αὐστηρότητα τῶν ποινικῶν αὐτοῦ νόμων· φαίνεται δ' ἐπινοῶν αὐτὸν ἀπλῶς ὡς ἀπονειμάντα τῷ λαῷ τὰ δικαιώματα, ὧν ἕως τότε ἀπεστέρουν αὐτόν. Ὁ Δράκων ἐπέτρεψεν ἀδιακρίτως πᾶσι τοῖς φέρουσι ὅπλα τὸ δικαίωμα τοῦ κτείνειν ἀρχαῖς τινὰς, μάλιστα δὲ τὸ μετέχειν τῆς Βουλῆς τῶν 401, εἰς ἣν εἰσήρχοντο διὰ κλήρου, ἐπὶ μόνῳ τῷ ὄρῳ νὰ εἶνε πλέον τῶν τριάκοντα ἐτῶν. Ἡ Βουλὴ αὕτη παρεσκευάζε τούς εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν προτεινομένους νόμους. Ὁ Δράκων οὐδὲν ἠλάττωσεν ἄλλως τὴν δύναμιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅστις ἔμελλεν ὁ ἀρχηγὸς φύλαξ τῶν νόμων καὶ ἦτο τὸ ἐπαιτιοῦ πάσης διαφορᾶς. Ἀλλὰ καίτοι μεγάλα ἦσαν αἱ ἀνακουφίσεις αὐταὶ πρὸς τὰ τοῦ πληθῶς παθήματα, ἢ τῆς γῆς κτήσης διεμενε ἐν ταῖς χειρὶ καταπιεστικῆς μειονότητος· οἱ δὲ πλείστοι τῶν νέων πολιτῶν ἦσαν ἐκτεθειμένοι νὰ καταστῶσι πρῶτον οἱ δούλοι τῶν ἀναλήτων πισωτῶν. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης οὐδένα ποιεῖται λόγον περὶ τῶν ποινικῶν νόμων τοῦ Δράκοντος, ἐπειδὴ δὲν διατρίβει εἰμὴ περὶ τὰς πράξεις τὰς ἀφορώσας αἰμαῖως εἰς τὴν πολιτείαν.

Ἐνεκα στήσεως, καθ' ἣν ὁ λαὸς ἐξηγέρθη κατὰ τῶν ὀλιγαρχικῶν, οἱ ἀντίπαλοι ἀπειρηκότες ἐκ τοῦ ἀγῶνος, μακροτάτου γινόμενου, ἐσυνθηκολόγησαν. Ὁ Σόλων ἐκλεχθεὶς ἀρχων ἐγένετο ὁ διαλλακτικῆς γεννηθεὶς ἐξ οἰκογενείας ἱκανῶς ἀσχυρῆ, ἀνεδείχθη ἄμα μὲν διὰ τὴν σπανίαν ἐμπορικὴν ἱκανότητα ἄμα δὲ διὰ τῶν ἐλεγκτικῶν ποιήσεων, ἐν αἷς διεφαίνετο ἡ τε σοφία καὶ ἡ φιλοπατρία αὐτοῦ. Ὡς ἐγένετο κύριος τῆς ἀρχῆς, ἠλευθέρωσε τὸν λαὸν καταργήσας τὴν διὰ χρέη δουλείαν καὶ ἐποίησεν ἀποκοπὰς πάντων τῶν ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων χρεῶν, ἃς Σεισίχυται καλοῦσιν, ὡς ἀποπεισάμενοι ἀφόρητον βάρος. Τοιοῦτον μέτρον διήγειρε ζωηρὰς μομφάς· φαίνεται μάλιστα ὅτι ἐγένετο γνωστὸν πρότερον εἰς τινὰς τῶν νομισμῶν τοῦ νομοθέτου, εἰσοδύσαντας εἰς τὸν μισθικὸν αὐτοῦ, οἷτινες προέβησαν εἰς οὐχὶ λιαν ἐντίμους κερδοσκοπίας· ἀλλ' ἡ τοῦ Σόλωνος χρηστικότητα ἦτο ἀνωτέρα πάσης ὑπονομίας. Ἡ κύρωσις τοῦ νόμου τοῦ Δράκοντος πλὴν τῶν φονικῶν, τούς δὲ νέους νόμους χαραξάς ἐπὶ χαλκῶν πλακῶν, Κύρθεος καλουμένου ἐστησεν ἐν τῇ Βασιλείῳ Στραξ, πάντες δ' οἱ πολιταὶ ὤρισαν ἐπ' αὐτῶν. Πρὸς ἐπιψήφι-

σιν τῆς πανηγυρικῆς ταύτης συμποίας, οἱ ἐνεία ἀρχόντες κατεφάτιζον ὅτι εἴαν τινὰ παραβῶσι τῶν νόμων τούτων θὰ ἀναθέσται δι' ἰδίων ἀναλωμάτων χρυσοῦν ἀνδριάντα φυσιχοῦ μεγέθους διὰ τὸν ἐν Δελφοῖς ναόν. Τὸν ὄρκον τοῦτον ὤμωον ἐπὶ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἀριστοτέλους.

Ὁ Σόλων διετήρησε τὴν διαίρεσιν τῶν πολιτῶν καὶ τῶν φορολογουμένων εἰς τέσσαρας τάξεις. Ἡ πρώτη ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἐχόντων εἰσοδῶν πεντακοσίων μεδίωνων, εἰς ὕψους ἢ ξηρῶν προκόντων ἢ δευτέρα ἐκ τῶν ἐχόντων τριακοσίους καὶ ἐκ τῶν διατηρούντων ἕνα ἢ πλείονας ἵππους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους ἦσαν οἱ ἵππεις. Οἱ ἀγρόται οἱ ἔχοντες διακοσίους μεδίμνους καὶ δυνάμενοι νὰ ζευθῶσι ζεύγος βοῶν, οἱ ζευγίται, ἀπέτελλον τὴν τρίτην τάξιν ἢ δευτέρα, ἢ ἐλάττω ἀπολαμβίνουσα, περιλαμβάνουσα τὸ ὑπόλοιπον τοῦ λαοῦ, τούς θήτας. Αἱ τρεῖς πρώται τάξεις ἐξέλεγον τούς ἐνεία ἀρχόντας, τούς Τεταρτοῦς, τούς πωλητάς (ἐκμισθωτὰς τῶν δημοσίων προσόδων), τούς ἐνδέκα (δημοσίους λειτουργοὺς ἐπιφορισμένους τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θανατικῶν ποινῶν) καὶ τούς κωλακρέτους (ἐπιμελητὰς τῆς ἰθνηκῆς λατρείας). Ἡ τετάρτη τάξις ἐδικαιοῦτο ν' ἀποτελῇ μέρος τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν δικαστηρίων, οὐδεμίαν δὲ ἔδουνατο νὰ ἀρξῇ ἀνωτέραν ἀρχήν.

Αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ ἦσαν ἐν γένει κληρωταὶ ἐκ καταλόγου, ἐν ᾧ ἀνεγράφοντο τινὰς προέκρινεν ἐκαστὴ φυλῇ οὕτως δὲ οἱ ἐνεία ἀρχόντες ἐκλήρουσιν ἐκ καταλόγου δέκα ὑποψηφίους ἐξ ἐκάστης. Ἄλλοτε τοῦ ἀρχόντος τούτου ὠνόμαζεν ἅπ' ἐυθείας ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ ἀνενοῦ αὐτοῦ ἐτήσιος. Ὁ Σόλων, ὅστις δὲν μετέβηκε τὸν ἀριθμὸν τῶν τάξεων, ἀφήκεν ἀρχόντας αὐτῶν φέροντας τὸ ὄνομα τῶν βασιλέων (φυλακισαίει). Ἐκάστη φυλῇ, διηρέτω εἰς τριττὴς μὲν τρεῖς, εἰς δώδεκα δὲ ἐπιτροπικάς ἐπιφορισμένας περὶ τῶν ναυτικῶν καὶ καλούμενας ναυκαραρίας, αἰτίνες, διεθετο ἴδια χρηματικὰ κεφάλαια.

Ὡς ὁ Δράκων, διετήρησε τὴν Βουλήν τῶν τετρακοσίων, ἐκατὸν ἐξ ἐκαστῆς φυλῆς, ὡς ὁ Δράκων, ἐνεπιστεύθη τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ τὴν ἀνωτάτην ἐπιτολίαν τῶν νόμων, καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ καταδικάζειν εἰς πρόστιμον καὶ διαφορῶν τιμωρίας τούς παραβάτας αὐτῶν. Ὅπως προλάβῃ ὅσα τὸ δυνατόν τὰς μελλούσας στάσεις, ἔφερε τὸν ἐξῆς νόμον, τὸν ἐν Ἀθήναις μόνον ἀπαντώντα, ὅτι πᾶς πολίτης, ὅστις ἐν στάσει τινὶ δὲν ἐλάμβανε τὰ ὄπλα, ἀλλ' ἔμελλεν ἀδιάφορος, ἐστερεῖτο τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων καὶ ἐγένετο ἄτιμος.

Μεταξὺ τῶν νόμων τοῦ Σόλωνος οἱ δημοτικώτατοι κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη εἶνε ἡ κατήργησις τῆς δουλείας διὰ χρεῖν, ἡ ἄδεια εἰς πάντα πολίτην τοῦ παρίστασθαι πρὸ τῶν δικαστῶν, καὶ τέλος ἡ εἰς τὰ δικαστήρια ἐλευθερὰ εἴσοδος τοῦ πληθῶς, ὅπερ διὰ τοῦ δικαιώματος τούτου ἀπέκτησεν ὑπερόχον τινὰ ἰσχύν· διότι ὡς ἐγένετο κύριος τῆς ψήφου τοῦ δικαστοῦ ὁ δῆμος, ἐγένετο κύριος τοῦ παντός, λέγει ὁ Ἀριστοτέλης. Πιστεύουσι μάλιστα ὅτι ὁ Σόλων ἐπὶ σκοπῷ ἀφῆκε νό-

μους τινὰς σκοτεινοῦς, ὅπως ὁ δῆμος ἐρμηνεύει αὐτοὺς κατὰ τὴν ἰδίαν κρίσιν. Τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι ὅπως εὐκόλῃ τὰς συναλλαγὰς τοῦ ὄχλου, πλὴν τῆς ἀποκοπῆς τῶν χρεῶν, καὶ νέαν τῶν μέτρων καὶ τῶν σταθμῶν εἰσάγαγε διάταξιν ἀνεβίβασεν ἀπὸ δρ. 70 εἰς 100 τὴν ἄξιαν τῆς μνάς, τὴν δὲ τοῦ ταλάντου εἰς 63 μνάς. Ἐπειδὴ τοσαῦται μεταρρυθμίσεις, ἐπέφερον δυσαρακτεία, ὁ Σόλων, ὅπως προλάβῃ ὀλεθρίας ἐριδίας, ἀπέφρασε ν' ἀποδημῇ ἐπὶ δεκαετίαν. Ἐπὶ τῇ προφάσει ἐμπορικῶν υποθέσεων ἀπῆλθεν εἰς Αἴγυπτον. Ἐὰν ἤθελε νὰ προσκολληθῇ εἰς τὸ ἕτερον τῶν δύο κομμάτων τῶν ταρρασόντων τὸ ἄστυ, ἠδύνατο εὐκόλως νὰ καταλάβῃ τὴν τυραννίαν· ἀλλὰ τῆς ἐνόχου φιλοδοξίας προὔτιμισε τὸ κοινὸν καλόν.

Αὐτὸς ὁ Σόλων ἐξηγεῖ ἐν ἐυγενεστάτοις στίχοις τὸν τρόπον τὸν ὀδηγησάμενος αὐτὸν ὅτε ἐπεχειρεῖ νὰ ἰδρῆσθαι σὴν δημοκρατίαν, καὶ νὰ ἰσσταθῆσθαι τὰς δύο ἀρχὰς τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τάξεως. Ὁ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει ἀμενος μακρὰ ἀποσπάσματα τῶν ἐλεγείων τούτων, ἐν οἷς κυριαρχεῖ ὡς ψυχορροσὴν καὶ εὐκρίνεια· εἰς ἣν οὐδεὶς πολιτικῶς ἀφίκετο. Αἱ παραθέσεις αὐταὶ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους τὸ πρῶτον ἀναγράφονται, ἀνεγγραφήσαν ἀπ' αὐτοῦ ὑπὸ πλείστον μεταγενεστέρων συγγραφέων. Ἴδου δὲ μία ἐπι ἀποδείξις, καὶ ὅπως ἀπροσδόκητος, τῆς αὐθεντικότητος τοῦ παπύρου.

Ἐπὶ τέσσαρα μετὰ τὴν ἀποδημίαν τοῦ Σόλωνος ἐτὴ τὸ ἄστυ ὑπέκοιτο ἐπὶ εἰς τὴν εὐεργετικὴν αὐτοῦ ἐπίδρασιν, διέμεινε ἡσυχῶν· ἀλλὰ κατὰ τὸ πέμπτον ἐτος, αἱ διχονομαίαι ἐκ νέου διηγέρθησαν· ἀρχῶν δὲ τρεῖς, ὀνόματι Δαιμόκλειος, ἐπὶ δύο ἐτὴ καὶ δύο μῆνας ἀρχὰς ἐξήλαθη βία τῆς ἀρχῆς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀρχόντων ἀπὸ ἐνῆα ἀνεβίβασθη εἰς δέκα, ἐξ ὧν πέντε ἐξελέγοντο οἱ τῶν ἐυπατριδῶν ἢ ὀλιγαρχικῶν, τρεῖς ἐκ τῶν ἀγροτῶν, καὶ δύο ἐκ τῶν τεγγιτῶν (δημιουργῶν). Ἀλλὰ τὸ μέσον τοῦτο, ὅπερ ἐξησπάζει τὴν εἰρήνην, μόλις διήρκεσεν ἔτος ἀπὸ τῆς καθαιρέσεως τοῦ Δαμασίου· αἱ δὲ πολιτικαὶ διχονομαίαι ἐπανῆρσαν ὅτι ἐπερ ποτὲ σφοδρότερα.

Τρία κόμματα ἐσχηματίσθησαν ἀναποκρινόμενα πρὸς τὰ τρία κύρια μέρη τοῦ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Τὸ τῶν παρῶν, ὑπὸ τοῦ Ἀλκμαιωνίδα, ἦτο τὸ μάλλον σῶφρον τῶ τῶν πεδιῶν, ἴδια ὀλιγαρχικόν, ὑπὸ τὸν Λυκούργον, καὶ τὸ τῶν διακρίων ὑπὸ τὸν Πεισιστράτον, οὐσιωδῶς δημοκρατικόν. Ὁ Πεισιστράτος κατέστη δημοτικώτατος ἐνεκα τοῦ θάρρους αὐτοῦ ἐν τινὶ κατὰ τῶν Μεγαρέων πόλεμῳ. Πείσας τὸν δῆμον νὰ δώσῃ αὐτῷ φυλακὰς πρὸς ὑπεράσπισιν κατὰ τῶν δὴθεν προσβολῶν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, κατέσχε τὴν ἀκρόπολιν. Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη, τὸ τόλμημα τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὸ 32ον ἐτος μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν νόμων τοῦ Σόλωνος. Πρὸ πολλοῦ ὁ νομοθέτης εἶγεν ἀνακαλύψῃ τὰ στασιώδη σχέδια, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ματαίωσῃ αὐτὰ.

Ἡ κρίσις τοῦ Ἀριστοτέλους εἶναι ἱκανῶς εὐνοῦς ὑπὲρ τοῦ Πεισιστράτου, ὅστις ἰδιόχθη, λέγει, μᾶλλον πολιτικῶς ἢ τυράννος. Ἐκβιβέρνα πρὸ ἐξαετίας, ὅτι οἱ ἀρχηγοὶ

τῶν ἄλλων δύο κομμάτων, Μεγακλῆς καὶ Λυκούργος, ὁμοφρονήσαντες κατ' αὐτὸ ἐξέβαλον τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ ἀρχόντος Ἡγησίου. Ἡ ἐξορία αὕτη τοῦ Πεισιστράτου διήρκεσε περὶ τὰ δώδεκα ἐτὴ· ἀλλ' ὁ Μεγακλῆς συνενόθη πάλιν μετ' αὐτοῦ, ὁ δὲ Πεισιστράτος ἐπανῆλθε θριαμβεύων εἰς τὴν πόλιν. Ὁ Ἀριστοτέλης ἀποδέχεται τὴν γνώμην τοῦ Ἡρόδοτου, οὗτινος συντομίζου τὴν ἀφήγησιν. (Ἡρόδ. Α). Ὁ Πεισιστράτος ἐβασίλευσεν ἐξαετίαν ἐπὶ ἀλλ' ἕτεροδοξῶν πρὸς τὸν Μεγακλῆα, οὗτινος εἶχε νυμφευθῆ τὴν θυγατέρα, ἐφυγε καὶ πάλιν. Διέμεινε δὲ πολλὰ ἐτὴ ἐν ταῖς πέριξ χώρας, καὶ ἐπανῆλθεν ἄγων τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ μετὰ νικηφόρον μάχην. Ἰδρῆσε τὴν τυραννίαν ἐπὶ βιᾶσιν αἰτίνες ἐνίσχυσαν αὐτὸν μέχρι τῆς τελευτῆς τοῦ βίου. Ὁ Ἀριστοτέλης καθῆκον νομίζει νὰ ἐμμένῃ ἐπὶ τῶν εὐτυχῶν ἐκβάσεων ἃς ἐσχέ δια τὰς Ἀθήνας ἡ διοικήσις τοῦ Πεισιστράτου. Ἐπεικῆς καὶ γενναίως πρὸς πτωχοῦς, οὓς προεδάναζε χρήματα, διέτρεχε συνήθως τὴν χώραν διαπυθνομένης περὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν προκατεβάλλε τοὺς φόρους τῶν δυστυχῶν· ἢ δὲ τυραννίαν αὐτοῦ τοσοῦτον ἦτο ἡδέια, ὥστε κατέστη παροιμία ὅτι ὁ Πεισιστράτος ἐπανήγαγεν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν χρυσοῦν αἰῶνα τοῦ Κρόνου. Ἀπλούστατος καθ' ἑαυτὸν καὶ ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ, εἶδιδε τὸ παράδειγμα τῆς εἰς τοὺς νόμους ὑποταγῆς· κατηγορηθεὶς ἐπὶ φόνῳ πρὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, παρῆσθαι πρὸ τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ ἀπέλυσε αὐτόν. Ἐνεκα τῆς μετριότητος καὶ τῆς σωφροσύνης ταύτης ὁ Ἀριστοτέλης ἐξηγεῖ τὴν εὐτοχίαν τοῦ Πεισιστράτου ἐγκαταγράφοντος ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ ἀποθανόντος ἐπὶ Φιλόκωφ, ἀρχόντος τριάκοντα τρεῖς ἐτὴ μετὰ τὸν πρῶτον αὐτοῦ σφετερισμὸν, καὶ μετὰ βασιλείαν ἐν ὄλῳ ἐτῶν δεκά ἐννέα. Οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ, οἱ πρώτου γάμου, διεδέξαντο τὴν ἀρχὴν καὶ ἐβίβισαν κατ' ἀρχῆς ἐπὶ τὰ ἔγνη τοῦ πατρός. Ἰππίας, ὁ πρεσβύτερος ἦτο σχεδὸν ὡς ὁ πκτήρ ἔμψρων. Ὁ Ἰππάρχος ἀπειρηκτοῦ καὶ φιλόμουτος ἐπροστέταξεν σφοδρὰ τα γράμματα, καὶ συνεδέετο μετὰ τὸ Ἀνακρέοντος, τοῦ Σιμωνίδου καὶ τῶν ἄλλων ποιητῶν τῶν χρόνων αὐτοῦ. Ὁ Θεσσαλός, ἐξ ἄλλου γεννηθεὶς γάμου, ἦτο πολὺ νεώτερος· ὁ βίος αὐτοῦ δὲν ἦτο, ἀλλ' ἡ σειρά ἀκολασίαν, αἰτίνες συνετέλον ἀναμφοβῶλως πρὸς δυσφημισμὸν τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. Ὅπως ἐκδικηθῆ τὸν Ἀρμόδιον, περιφρονησάμενος τὴν φιλίαν αὐτοῦ, προσέβαλε δημοσίᾳ τὴν ἀδελφὴν τοῦ νεανίου, καὶ προὐκάλεσε τὴν συνωμοσίαν ἣτις ἐστέρησεν ἐν πρώτοις τῆς ζωῆς τοῦ Ἰππαρχοῦ, βραδυτέρον δὲ τὸν Ἰππίαν τοῦ θρόνου. Ἐνεκα τοῦ φόνου τοῦ Ἰππαρχοῦ, ἡ τυραννίς κατέστη ὑποπτος καὶ τραχίαι. Οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπομένωσι τοιαῦτα θινὰ, οἱ δ' Ἀλκμαιωνίδαὶ ἀδυνατοῦντες ν' ἀποσιώσασιν τὸν ζυγόν, προσέτρεξαν εἰς τὴν Σπάρτην. Ὁ βασιλεὺς Κλεομένης ἠγορεύσας στρατοῦ, προσέβαλε τὸν Ἰππίαν εἰς τὸ Πελαγονικόν, οὗτος δ' ἠναγκάσθη νὰ συνθηκολογήσῃ ὅπως σώσῃ τὴν ζωὴν τῶν τέκνων αὐτοῦ, αἵτινα εἶχον αἰχμαλωτισθῆ ἐντὸς δὲ πέντε ἡμερῶν παρέδωκε τὴν Ἀκρόπολιν εἰς τοὺς

νικητὰς. Οἱ υἱοὶ τοῦ Πεισιστράτου εἶχον διαδεχθῆ τὸν πατέρα πρὸ δεκαεπταετίας, ἢ δὲ τυραννίς διήρκεσεν ἐν ὄλῳ τεσσαράκοντα ἐννέα ἐτὴ.

(Ἔπειτα τὸ τέλος)
Α. ΚΑΡΑΛΗΣ
Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
(Δ. ἡ ἡ ἡ μ ε)

Ἀπὸ τριάκοντα καὶ πλέον ἐτῶν, καθ' ἃ διέτελει ἐν τῇ δικαστικῇ ἀρχῇ ὁ σεβαστὸς κ. Κορναρδῶ διαδοχικῶς ὡς ἀναπληρωτῆς, δικαστῆς, πρόεδρος καὶ τέλος σύμβουλος, ἀμελιτικῶς εἶχεν ἐπιτελεσθῆ ἡ ψήφισις τὴν ἐσχάτην ποινὴν κατὰ πάντων τῶν ταλαιπώρων ἐκείνων, ἐνόχων ἢ οὐ, τοὺς οὐσίους ἢ κακῶν τῶν τύχῃ εἶχε φέρει ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου του. Ἡ φήμη αὐτοῦ ὡς πρὸς τοῦτο ἐπὶ τοσοῦτον εἶχε στερεωθῆ, ὥστε τὸ ὄνομά του ἀπέθη παροιμιῶδες, καὶ ἐλέγετο περὶ ἐγκληματίου συλληθέντος ἐπ' αὐτοφώρῳ αἶνε τόσῳ βέβαιος περὶ τῆς υποθέσεως του, ὅσον εἴαν ἦτο ἐνώπιον τοῦ Κορναρδῶ.

Μὴ νομισθεὶς ὁμως ὅτι ὑπῆρξεν ἀνθρωπὸς κακός, σκληρὸς ἐκ φόβου ἢ ἐξ ὑπολογισμού. Ὁ σύμβουλος Κορναρδῶ ἦτο ἀπλάως πεπεισμένος. Ἡ καιναια εἰς τοὺς ὄφθαλμούς του ἦτο εἶδος θεοπτεροῦ πρὸς ἣν ὠρέτο ἀνθρώπινοι θυσίαι ἦτο θύτης, ἰδοὺ τὸ πᾶν. Οἱ μεγάλοι ἱερεῖς τῆς θεότητος ταύτης ἦσαν οἱ δικασταί, ὁ κατώτερος κληρὸς οἱ χωροφύλακες. Δι' αὐτὸν πᾶς ὑποπτος ἦτο κατηγορούμενος, πᾶς κατηγορούμενος ἔνοχος, πᾶς δὲ ἐνοχος ἐκ τῶν προτέρων καταδικασμένος.

Ὅταν ἐνδεδυμένος τὴν ἐρυθρὰν του ἐσθῆτα καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχων τὴν χρυσοῦν διπλὴν ταινίαν, προῆλθευ καθήμενος νοσηλῶς ἐπὶ μεγάλῃς ἀρχαίᾳ ἐκ δρυὸς γεγλυμμένης ἕδρας, οὐδὲν πλεον ἐγίνωσκον ἤθελε δὲ καταδικάζῃ καὶ αὐτὴν τὴν σύζυγον του ἢ τὴν θυγατέρα του, ἢ πᾶν ἕτερον προσφιλὲς αὐτῷ ἢ ὀχι πρόσωπον.

Νομιζῶ—καὶ ὁ Θεὸς νὰ με τυγχωρήσῃ—ὅτι ἂν ἐδίχάζετο, τὸ ἐν ἡμῶν του ἦτο ἐλεκακαδικὰ τὸ ἕτερον δι' αἰουδῆκατε παρ' οἰουδῆκατε κατηγοροῦμενος.

Ὅχι νομισθεὶς ἴσως ὅτι ἡ ἀνάμνησις δυσμοῖρου τίνος, οὗτινος ἢ ἐνοχῆ δὲν εἶχεν ἀκριβῶς ἀποδειχθῆ, ἐτάραττε τὴν ἡσυχίαν του; Οὐδαμῶς! Ὁ δικαστῆς Κορναρδῶ ὡς πρὸς τοῦτο οὐδέποτε ἔσχεν αὐτὴ τὴν ἐλαχίστην τύψιν τοῦ συνεϊδότος. Ἐξ ἄλλου ἦτο ὡς ὁ πνευματικὸς ὅστις ὀφείλει νὰ λησμονῇ ὅ,τι τῷ λέγει ὁ ἐξομολογούμενος· εἰσερχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν του οὐδὲν ἐνεθυμῆτο ἐκ τῶν συμβάντων ἐν τῷ δικαστηρίῳ.

Μὴ νομισθεὶς πάλιν ὅτι τοῦτο προήρχετο ἐκ τοῦ ὅτι ἐφαίνετο πλάντος κοιμώμενος ἐν τῷ δικαστηρίῳ. Ἐν πρώτοις τοῦτο ἦτο φαινόμενον ἀπατηλόν, εἶτα δ' ἐλησμονεῖ ταῦτα, διότι φυσικώτατα οὐδὲν τῷ ἐνδιέφερον!

Τὰ ἐδίκαζε, τὰ κατεδικάζε, διότι ἦτο τὸ ἐπάγγελμά του· ἀνθρωπὸς, ὡς βλέπετε,

λίαν εύσυνειδήτους έν τή έκπληρώσει του καθήκοντος.

Ούτως άπήλασε μεγάλης ύπολήψεως, και ήτο τό φοβητρον έν τή πόλει, ήτις είχε τήν τιμήν νά τόν άποκτήσῃ. Αι άρχαι μεγάλας εξετίμων αυτόν· ο δε εισαγγελεύς επίσης μεγάλας τόν εξετίμα, διότι δέν είχαν άνάγκην ν' άγωνισθῇ συσσωρευών άποδείξεις επί άποδείξεων· ή έκβάσις τής δίκης εκ των προτέρων ήτο γνωστή διά ταύτα δε πρώτασις έγένετο νά τιμηθῇ διά του σταυρού...

Τῶ καιρῷ λοιπόν εκείνῳ άποτρόπαιον έγκλημα διεπράχθη έν τῷ γειτονικῷ νομῷ ύπαγομένῳ εἰς τήν δικαιοδοσίαν του δικαστηρίου τής... ολίγον έλειψε νά εἰπῶ τό ὄνομα! — Η άφήγησις του κακούργηματος τούτου άποσχόλησεν επί τινα χρόνον τά χρονικά τής πόλεως. Κραυγή γενικῆς άποδομασίας ήκούσθη κατά τής άθλιας, ήτις είχε πνιχτῇ τό τέκνον τής. Η εποχή των κακούργιοδικειών ήλθε, ο δε σύμβουλος Κορναρδῶ ιστάλη ένά προεδρείον του δικαστηρίου τούτου, ένώπιον του ὁποίου πάντες και αυτοί οι δε' οὐδέν άμάχημα κατηγοροῦμενοι έπρεμον.

Τήν ημέραν τής ενάρξεως των συζητήσεων πικρόν πλήθος συναθούμενον συνωστίζετο έν τῷ δικαστηρίῳ κυρία δε τις εκ τής έν τῷ τόπῳ άριστοκρατικῆς τάξεως εύρισκομένη μεταξύ δύο γυναικῶν έλευθέρων ήθῶν εύρισμον άπρεπές ότι έπιτεράπη εἰς ατά πλάσματα ταύτα ή εισοδος, ὡπως άκρασθῶσι των συζητήσεων.

Έν ᾧ δέν έν τή αίθουσῃ πάντες συμπυκνωμένοι ιδρώτι περιερίοντο, και μετά δυσκολίας αναπνέοντες έπόγγυζον τό μέτωπον και τούς κροτάφους, έξω μεγαλοπρεπῆς ήλιος έπεχρούσου τούς στάσεις και κατέλαμπε τήν καταπράσινον πεδιάδα.

Πρώτοι εισήλθον οι ένορκοι, κατόπιν οι δικηγόροι, οι γραφεῖς και οι κλητήρες, άνθρωποι ὡχροί τήν ὄψιν ὡς άποζώντες εκ του θανάτου των άλλων. Μετ' ολίγον δε γραφεύς εσθῆτα και πιλόν μαῦρον φορών έμφανισθεῖς άνήγγειλεν : ο πρόεδρος.

Πάντες απέκαλύφθησαν και βαθεῖα έν τή αίθουσῃ σιγή έπεκράτησεν, ένᾧ ο Κορναρδῶ διευθετήσας τήν έδραν του παρασκευάζε τάς μεριάς μικράς λεπτομερείας, ᾗς ο έαυτόν σεβόμενος προέδρουσ οὐδέποτε λησμονεῖ. Ὅτε δε τά πάντα ήσαν έτοιμα· έθεσεν άποφασιστικῶς τόν πιλόν του επί του γυμνοῦ και στίλβοντος ὡς ο έλεφαντόδους κρανίου του, και διάταξεν έπειτα νά προσαγγάωσι τήν κατηγορουμένην.

Μικρά θύρα άπέναντι των ενόρκων άνεφύχθη και χωροφύλαξ έφάνη, κατόπιν του ὁποίου ήρχετο ή κατηγορουμένη υπό έτέρου φύλακος ακολουθουμένη, ή δε θύρα έπανεκλείσθη άφ' έαυτῆς.

Αι ανακρίσεις ήρχαντο· ο πρόεδρος λέγει : — Κατηγορουμένη, έγέρθητι.

Αὔτη ήγήθη.

Ητο άθλια γυνή δυναμένη νά έχῃ ήλικίαν 25-30 ετών. Το πρόσωπον τής ήτο ισχνόν και ὡχροόν, ὡς ο κηρός. Οι ὀφθαλμοί τής, οἱτινες άλλοτε υπήρχαν άραιοί, ήσαν έρυθροί εκ των δακρύων· ο ματίσμος τής άθλιας,

άθλιώτατος, αλλά μετά τινος έπιτηδεύσεως διηθητημένος· αι χεῖρές τής μικραί και λευκαί· τό άκρον του άντίχειρος και λιγανού άμαυρόν εκ των νυγμάτων τής βελόνης εδῆλουν εργάτιδα· ή στάσις τής σμηνῆ, και ή επί τῆ καταστάσει τής αἰδῶ έξωγραφίζετο επί του μετώπου τής, καθισταμένου έρυθροῦ εἰς πᾶσαν νίαν έρώτησιν.

— Το ὄνοματεπώνυμον, ή ηλικία και ή κατοικία σου, επανέλαβεν ο Κορναρδῶ μετά τινα στιγμῆν.

— Μαρία Φαβέρ, εικοσι δύο ετών, ήμην ράπτρια και, ετελειώσεν αναλυθεῖσα εἰς δάκρυα, τώρα κατοικία μου εἶνε ή φυλακή και περιμένω νά μεταβῶ εἰς τό νεκροταφεῖον...

Οι τελευταῖοι οἱτοι λόγοι τῶσφ χαμηλοφώνως άπηγγέθησαν, ὡστε μόνον ο γηραιὸς χωροφύλαξ τούς ήκουσεν· έξεφραξεν τάσφν θλίψιν και άπελπισίαν, ὡστε ένά καταπνιχθῆ οἱτος τήν συγκινήσιν του, και άποκρύψη έν δάκρυ, ὡπερ παρά πᾶσαν αὐτοῦ τήν δύναμιν ήθελε νά ρεύσῃ επί τής παρεῖας του, ήρχισε ν' αναστρέφῃ μανιωδῶς τόν δασυν μυστακά του.

— Κατηγορεῖσαι ότι τῆ 8 Ἀπριλίου έπνιξας έκουσίως τήν μικράν θυγατέρα σου έντός του έλους τής Ἀνζελλερίας. Τί έχεις ν' άπαντήσῃς;

— Ηπατήθησάν, κύριε, εἶνε φρικῶδες δυστύχημα...

— Ναι, και ήξεύρομεν τούτο! Δέν εἶσαι ή πρώτη...

— Ἀλλά δέν εἶμαι ένοχος!

— Ὅχι ένοχος!.. Έκ περισσοῦ θ' άποδειξωμεν ότι έκουσίως έφόνευσες τήν μικράν κόρην σου, οι δε κύριοι ένορκοι θ' άποφασίσαι κήθησιν.

Αι ανακρίσεις των μαρτύρων αρχίζονται διήρκεσαν μακρόν χρόνον· αι δε καταθέσεις διεδέχοντο αλλήλας, πᾶσαι άβέλτεροι, ὡς εἶνε ὡς επί τό πλείστον έννεα επί των δεκά έν πάσῃ παρομοίᾳ περιστάσει.

Γραῖτις αλλοθιως τῆ είχε προείπει τό δυστύχημα, ὡπερ έμελλε νά τῆ συμβῆ, διότι έγέλα πολύ· άλλη τήν είχε γνωρίσει μικράν κόρην, και άνήγγειλεν ήδη τό κακόν φυσικόν τής, διότι έθραυε τούς βραχιόνιας των πλαγγῶν τής. Έτέρα πάλιν, καθ' ὅπερβολήν εύλαθεστάτη, πάντοτε εσκέπτετο, ότι θά τῆ συνείδαινε κακόν τι, διότι ήγάπα τόν καλλωπισμόν και έθετε άνθη επί του στήθοδέσμου τής... φρικτόν εἰπεῖν! — Τέλος δε και άλλοι περι τούς δωδεκα εἰς άμφοτέρων των φύλων εύρον πολλὰς κακίας κατά τό μάλλον και ήττον θανασίμου. Ἀναζητηθέντος λοιπόν του παρελθόντος τής και έρμηνευθέντος παντός ὁ,τι είχαν εἰπει και κάμει από τής παιδικῆς τής ηλικίας, άπεδειχθη τρανῶς ότι αν δέν είχε φονεύσει τό τέκνον τής, ήτο ὡμος Ικανῇ προς τούτο, — άρα ένοχος.

Νοεῖται δ' οίκοθεν ότι οὐδεμία κατάθεσις έγένετο ὑπέρ τής κατηγορουμένης.

Τάτε ο λόγος, εδῆθη εἰς τόν εισαγγελέα επί τούτῳ ελθόντα εκ τής μητροπόλεως τής δικαιοδοσίας, ένά επικαλεσθῇ τήν θανατικὴν ποινήν κατά τής άτυχοῦς γυναικός. Επί μακρόν τῶσον και τῶσφ καλῶς ὡμίλησεν,

ὡστε τινες των άκρατων άπεικομήθησαν αυτός· ο αγαθὸς γηραιὸς χωροφύλαξ ήναγκάζετο ν' αναστρέφῃ λυσσῶδῶς ὡσον οὐδέποτε άλλοτε τόν μυστακά του, ένά άντιστῆ εἰς τήν νυσταλίαν επιδρασιν τής εύγλωττίας του άνταξίου φίλου του Κορναρδῶ.

Τῶσφ επιτηδεύς έπισώρευσε τάς πιθανότητας τήν μίαν επί τής άλλης, ὡστε κατάρθρωσεν εἰς αὐτῶν ν' άποτελεσῇ άποδείξεις, καθὼς εκ των λεπτῶν άποτελοῦνται αἰδραγμαί· διεπραγματεύθη τήν ὑπόθεσιν τοιούτῳ τρόπῳ, ὡστε και αὐτῆ ή άτυχῆς διηρωτάτο αν πράγματι δέν ήτο ένοχος.

Ο δε πρόεδρος βραδέως εἰσε τήν κεφαλήν εἰς πᾶν νέον έπιχείρημα. — Πτωχή Μαρία Φαβέρ! Έπείσθη καλῶς και προσήκόντως ότι έφόνευσε τό τέκνον τής και δη μετ' άνηκούστου σκληρότητας. Ο δημοσίος κατηγορος παρέστησεν αὐτῆν εἰς τούς ενόρκους μόνην τήν νύκτα προσπαθοῦσαν ν' απαλλαγῇ τῆς θυγατρὸς τής, ὡπως παραδοθῇ έν άνέσει εἰς τά άκόλαστα αὐτῆς πάθη. Εἶτα φθάνει εἰς τό έλος : τήν βλέπετε ὡθοῦσαν έντός του ὕδατος τό άθῶν πλάσμα, ὡπερ κλαίει κραυγάζον : μαμά! μαμά! έντός ήλυδῶδους ὕδατος τό άτυχῆς κραυγάζει πάντοτε και σφαδάζει· ή δε εκφυλισθεῖσα μήτηρ οὐδόλωσ διατάζει· κατέρχεται εἰς τό έλος, ὡπερ εἰξυρεῖ ολίγον βαθύ, και εκεί πάση δύναμει κρατεῖ τήν κεφαλήν τής θυγατρὸς τής έντός ήλύος, ένά τήν πνιχῇ και τήν έμποδίση νά κραυγάζῃ.

Και ή άπόδειξις ;

Η άπόδειξις έγκαίται έν τῆ στάσει τής κατηγορουμένης, μή τολμῶσῃ νά ὑψώσῃ τό μέτωπον, έν τῆ χρορότητι τής, έν τῷ σπασμῷ, συνταράσσοντι αὐτῆν επί τῆ αναμνήσεσι τής φρικῶδους εἰσίνης σκηνῆς. Η άπόδειξις ; Εἶνε έν τῷ Χριστῷ αὐτῷ ὅστις εκ του ὕψους του σταυροῦ φαίνεται εξακοντίζων επί τής εκφυλισθείσης ταύτης μητρός τήν υπερτάτην άράν.

Μετὰ τόν παθητικόν τούτον έπιλογον ο έξοχος εισαγγελεύς εκάθησεν άπομάχας πρότερον τό μέτωπον δι' ασπίλου λευκότητος ρινομάκτρον και επικαλεσθεῖς άπλουστάτα τήν θανατικὴν ποινήν.

Μετὰ φρικῆς έγένετο άποδεκτός ο έπιλογος οἱτος, ὅστις έν ταῦτοις ανεμένετο. Ψευθισμοί τινες, ταχῶς παύσαντες, ήκούσθησαν πλείστα· δε κυρία ὡως επιδειξάσα ενάισθησιν, ής παντελῶς έστερουῦντο προσηπονηθησάν ότι άπέμασσον τούς ὀφθαλμούς των ψιθυρος ριπιδίων έπλήρωσι προς στιγμῆν τήν αίθουσαν, ο δε πρόεδρος, ὅστις τήν ψυχολογικήν ταύτην στιγμῆν ανεμένει, επέβαλε σιωπήν και διατάξας τήν κατηγορουμένην νά έγερθῇ, ήρώτησεν αὐτῆν αν είχε τι νά εἰπῇ. Εφαινετο μή έννοῦσα περι τίνος έπρόκειτο, τούτο δ' εξαλείφθη ὡς σιωπηλή ὁμολογία.

Ἦδη ο λόγος εἰς τήν υπερσίπιν.

Νεαρός δικηγόρος με παραγγαθιάς επιμελημένης, ανερευνήσας έρπευσμένης έν μεγάλῳ μέλανι χαρτοφυλακίῳ ήγήθη ρίψας επί του άκρατηρίου βλέμμα· πλήρης θέρους και πεποιθήσεως.

Εἶχε διορισθῇ τότε άμέσως ὑπό των δικαστῶν και έφαινετο τῶσφ ένός προς τῆν

ὑπόθεσιν, ὑπέρ τής έμελλε νά συνηγορήσῃ, ὅσον ο πρώτος τυχόν παραμυθεῖς περιεβλήθη τήν εσθῆτά του, έθεσε παρ' έαυτόν τόν πιλόν του και θυπεύσας τόν πῶγωνά του ήρχετο αὐταῖς λέξει :

— Κύριε πρόεδρε, κύριοι ένορκοι! κατηγοροῦμεθα επί εγκλήματι συγγερώ, εγκλήματι οὔτινος επί μόνῃ τῆ ιδεῆ πᾶσα εὐαίσθητος καρδιά εξασιεσάται. Ναι, κύριοι, δέν άρνούμεθα τήν πρᾶξιν, ἀλλ' άπεδείχθη καλῶς ;... (sic).

Η δήλωσις αὐτῆ έγένετο άποδεκτη μετὰ γενικῆς καταπλήξεως· ἀλλ' ο νεαρός δικηγόρος οὐδόλωσ παρατήρησας τούτο και έλος εἰς τήν ιδεάν του βεβουδημένος, πλέον τής φρασ ὡμίλησε χωρὶς οὐδεῖς νά προσέξῃ εἰς ὅ,τι έλεγε.

Τέλος εἰστη πνευστιῶν, ἀλλὰ πεπεισμένος ότι εκέρδιε τήν έν παρομοίᾳ περιστάσει χορηγομένην άνταμοιβήν εἰς νομικόν κατ' εὐθείαν διοριζόμενον ὑπό των δικαστῶν.

Η δε κατηγορουμένη έν τῷ μεταξύ τούτῳ οὐδεμίαν εκάμε χειρονομίαν, οὐδεμίαν κίνησιν· εφαινετο βεβουθημένη εἰς σκέψεις. Εἰς τήν έρώτησιν του προέδρου αν είχε τι νά προσέξῃ εἰς τήν υπερσίπιν τής ήγήθη ὡς δι' έκατηρίου κινήσεια· μετὰ δευτερολέπτου δε διαταγῶν ὡμίλησε μετὰ τής εύκρινούς και ταχείας εκείνης άπαγγελίας, ήτις παρατηρεῖται παρὰ τῆ γυναικί, ὡς αἰς αὐτῆ θέλει νά πείσῃ και γινώσκει ὅ,τι λέγει.

— Ἴδού, καλοί μου κύριοι, τί συμβαίνει ; Ἦμην νέα και επήγαινα εἰς τό σχολεῖον, ὡπως αι άλλαι, συνέλεγον άνθη καθ' ὄδον δι' άνθοδέμας· τό έπέρας επέστρεφον εἰς τήν έν τῷ ὑποστατικῷ οίκῳ μας και εδοθησιν τῆς ὑπὸ μητέρα μου εἰς τό δάπνον. Το πρώτ' έπραπτον τό μεσοφροστανῶ μου ή έπλεον· τόν χειμῶνα ήκουον τάς ιστορίας και διηγήματα των μεγαλειτέρων· εἰς τήν οίκίαν δέν ετόλμων νά γελάσω, διότι ή μήτηρ μου ήτο αυστηρῆ και ο πατήρ μου ολίγον τραχύς· ἀλλ' έξω εύρισκον τήν έλευθερίαν μου. Έλεγον ότι ήμην τρελλή, ἀλλ' ή αλήθεια εἶνε ότι εύκολα έγέγων. Ο κ. Λέων ήρχετο εἰς τόν τρύγον· ο πατήρ του τόν έφερε και τόν άρηνεν εἰς τήν οίκίαν μας, διότι ο άηρ τής έξοχῆς τόν ὡφέλει· έγώ έπαίρον με αὐτόν, ήμην νέα· τούτο διήρκεσε πολλὰ έτη. Έσπέραν τινά ο κ. Λέων μοι λέγει ότι θ' αναχωρήσῃ διά τό Παρίσι διά νά σπουδάσῃ τήν νομικήν. Έλυπηθην πολύ διά τούτο και ήρχισα νά κλαίω, χωρὶς νά ήξεύρω διατί· έπειτα με ένηγκαλίσθη χωρὶς νά σκεφθῶ νά τόν έμποδίσω, και μ' ήρώτησεν αν ήθελα νά τόν ακολουθῶσω. Διατί ὄχι ; εσκέφθη· θά έχω τό δωμάτιόν μου παρὰ τό ἰδικόν του και θά μαθῶ τήν ραπτικήν, ένᾧ εκείνος θά σπουδάζῃ... Τούτο μ' ήρεσκε πολύ· θά διευθετῶ τό δωμάτιόν του και τό ἰδικόν μου καθὼς εἴαν τό ὑποστατικόν. Κατόπιν τό έσπέρασ όταν θά μελετῆθαι διορθῶν τά ασπρόρουχά του... Έν τῆ άθώωτητι μου ὡμίλησα περι τούτου εἰς τήν μητέρα μου, ή οποία με έρωπίσει σκληρῶς ! Δέν κατάλαβα διατί, δέν είχαν ποτε σκεφθῆ τό κακόν. Διηγήθην τούτο εἰς τόν Λέοντα, ὅστις μοι εἶπεν ότι εἶμαι ολίγον άνόητος.

Τόν έπίστευσα εύκολα, αφού δᾶ έλαβα ράπισμα. Έπειτα μοι εἶπε νά τόν ακολουθῶσω κορυφᾶ· κατ' αρχάς δέν τό ήθελα, διότι δέν τό εύρισκον καλόν. Μοι ὡμίλησε περι του Παύλου και τής Βιργινίας, και μοι εἶπε τόσα ἀλλὰ ὡραία πράγματα, ὡστε εσκέφθην ότι είχε δικαίον. Μετὰ οκτῶς ημέρας τόν άντάμωσα εἰς τό Παρίσι. Ἦμην δέκα εἰς τῶν ! Έπί τινα χρόνον εἰξασαμεν ἀδελφικᾶ ήμην εύχαριστημένη, είχαν τό δωμάτιόν μου παρὰ τό ἰδικόν του. Καθ' εκάστην έφερον εἰς αὐτό άνθη ήτο τῶσον ὡραία, τῶσον εύμορφα, ὡστε ήθελα πάντοτε νά μένω κατ' αὐτῶν τόν τρόπον. Τότε έγγραφα εἰς τούς γονεῖς μου δέν έλαβα ἀπάντησιν· έγγραφα· πάλιν και πάλιν, δέκα φοραῖς, ἀλλὰ ποτε δέν μ' άπήνησαν οὔτε μίαν λέξιν. Μίαν ημέραν κατὰ τύχην άντάμωσα ένά χωρικόν, ὅστις εἶχεν εἶσθη νά πωλήσῃ πρόβατα· μοι εἶπεν ότι οι γονεῖς μου έφερον πένθος, ότι ή κόρη των εἶχεν άποθῆναι. Κατάλαβα. — Έπειτα... Μίαν ημέραν... έγγενθῆ μία κόρη. Ἦμην πολύ άσθενῆς, ἀλλ' ήτο τῶσον ὡραία ! Ὁμοιάζε τόν Λέοντα ! Τέλος τούτο διήρκεσε πέντε έτη. Τότε έλαβε τό δίπλωμά του, εἰ γινε δικηγόρος, δέν ήξεύρω περισσοτέρα. Ἦμην εύχαριστημένη. Έσπέραν τινά έπίστρεψεν ολίγον άργά παρὰ τό σύνθησε· τόν είδον ότι είχε πει ολίγον· οι ὀφθαλμοί του μ' έπροξένουν φόβον, ήθελα νά φύγω· μοι εἶπε νά μένω. Τότε μοι ὡμίλησε πολλὰ, τά ὅποια δέν εκατάλαβα καθόλου, ότι ο θεῖός του, άυστηρὸς δικαστής, ὅστις είχε γίνε κηδεμών του, τόν διάταξε ν' αφήσῃ τό Παρίσι και νά πηγαῖν εἰς αὐτόν. Μοι ὡμίλησε περι οικογενείας, περι σεβασμοῦ, περι καθήκοντος, περι μέλλοντος· έγώ ὡμως έν μόνον πρᾶγμα ήξεύρα· αναχωρῆ, αναχωρῶ. Τούτο μοι έφαινετο τῶσφ φρικόν, ὡστε οὔτε μοι επήλθεν ή σκέψις ότι δυνατόν νά μ' έγκαταλείψῃ. Και ή κόρη του ;... Πόσον τρελλή ήμην !... Μοι διηγήθη πολλά τοιαῦτα άνδραγαθίματά του· έγώ δε ή ὀποια έδωκα εἰς αὐτόν τήν ζωήν μου ὑπῆρξα ἀπλῶς έν συμπρωμα εἰς τήν ἰδικήν του· ελιποθυμῶσα. Ὅταν συνήλθον, ή μικροῦλά μου έν τῷ λίκνῳ έπαίξε με τεμάχια χάρτου, τά ὅποια άνεγνωρίσα ὡς συντριμματα τραπέζικων γραμματίων. Εἶχον έγκαταληφθῆ ολίγον έλειψε νά τρελλαθῶ, ή κεφαλή επήγαινε νά διαρραγῇ· ήθέλησα ν' άποθῆναι ! Ἀλλά τί θά έγίνετο ή μικροῦλά μου ; Έγγραφα εἰς τόν Λέοντα, δέν έλαβον ἀπάντησιν. Μετὰ έν έτος έμαθα ότι ένυμφεῖθη. Εἰργαζομένην ημέραν και νύκτα διά νά αναθρέψω τήν μικράν μου Λεονίαν.

Ἦθελα νά ήνε ὡραία, πεπαυδεμένη, νά έχῃ ὅλα τά προτερήματα. Ἦλιπὸν ότι βλέπων αὐτῆν τοιαύτην ο πατήρ του... Μίαν ημέραν... Ο καιρός παρήθε... ή δυστυχία ήλθε... — Μικρόν πρᾶγμα εἶνε τό νά εργάζηται μία γυνή διά νά θρέψῃ δύο πρόσωπα... — Αν έγρωρίζετε !... Ἀλλ' έν μέν διάμα και έν φέλιμα άντημαῖεν ὅλους μου τούς κόπους. Τούτο διήρκεσε κάμποσά έτη. Τί υπερέραμεν ; Ο χαμῶν ήτον δρομῆς, δέν είχαν οὔλα, και ή κόρη μου, έβηχεν, έβηχε ! Τότε ενθυμήθη τήν φατιάν· ή ὀποια εκάει εἰς τήν οίκίαν μας. Εσκέφθη,

ὅτι πατήρ και ή μήτηρ μου θά με συνεχώρουν... Η Λεονία ήτο τῶσον ὡραία. — Ὅταν εφάνη ὁ ήλιος άνεχώρησα πάλιν. — Εἶνε μακράν τό Παρίσι από τήν οίκίαν μας... Καθ' ὄδον εἰξασαμεν από τήν έλεημοσύνην· έλεγον καθ' έαυτήν, αφού ζενοί μας δίδουν νά φάωμεν και νά κοιμηθῶμεν, οι γονεῖς μου θά μ' εδῆγοντο· και ολίγον κατ' ολίγον ή καρδιά μου άνεγεννάτο έν τῆ έλπίδι. Έσπέραν τινά εβρεξε, είχαν τρέξῃ ὄλην τήν ημέραν, ή πεῖνα με κατέβασάνε και ή Λεονία έβηχε, έβηχε· ἀλλ' άνεγνωρίσα τά χωράφια, τούς δρόμους, και τούτο μοι έδωκε δύναμει. Τέλος εφθασα εἰς τήν θύραν των γονέων μου· ολίγον έλειψε νά λιποθυμῶσω· ἀλλ' ή κόρη μου, έβηχε, πολύ και εσθῆλθον.

Ἴδων με ο πατήρ μου μ' ήρώτησε ποια εἶμαι· έγώ εἶπα και εἶπον : αἱ Μαρία. Τότε ή μήτηρ μου ήγήθη ὡραία και διά χειρονομίας μ' έδειξε τήν θύρα· ο δε πατήρ λαθῶν μάλιστα μ' έκαστιγῶσεν... Εφωγον με τήν θυγατέρα μου εἰς τάς ἀγκάλας μου χωρὶς νά ήξεύρω ποῦ πηγαίνω. Οὕτω βαδίζουσα χωρὶς νά βλέπω άπάντησά τό έλος και έπεσα μέσα... Θεέ μου, εἶνε φοβερόν ! Ἴδού τί συνέβη ! Και σεις λέγετε ότι τήν έφόνευσα.

Η δυστυχῆς τότε έπεσε επί του θρακίου τής ήμιθανῆς. Ένᾧ ακατάληπτος θόρυθος, έν δημοσιογράφος θά απέκλειε άπαρταταμένην συγκίνησην, διεδέχθη τήν βραθειαν σιγήν, ήτις επεκράτει καθ' ὄν χρόνον ή πτωχή Μαρία Φαβέρ άρνηγίτο τῶσφ άπλῶς τάς άθλιότητας του βίου τής. Πλείονες τής μᾶς των εψιμμοθυωμένων εκείνων γυναικῶν του άκρατηρίου παρετήρουν τήν κατηγορουμένην μετ' ολιγοτέρως περιφρονήσεως· δύο δε παχύσαρκοι ένορκοι εὐαίσθητοι είχαν ήδη υποσχεθῆ νά τήν άθώωσωσιν.

Ο πρόεδρος Κορναρδῶ ολίγον τεταραγμένος εκ του ειλκρινούς τόνου τής άτυχοῦς εσκέπτετο οὔτιδανόν τινα άνεψίόν του, ὅστις ήδη ήτο γαμβρός, και εἰς τόν ὅποιον είχε συμβῆ ιστορία, ήτις συνέπιπτε μεγάλως προς τήν τῆ πτωχῆς Μαρίας Φαβέρ. Έπί στιγμῆν ήθέλησε νά μαλαγθῇ· ἀλλὰ ταχέως εσκέφθη ότι ή άθώωσις θά έφερεν αναγκαιως ένώπιον του δικαστηρίου τό ὄνομα του άπατεῶνος· τότε δε ὅποιον αίσχος δι' αὐτόν, σύμβουλον του δικαστηρίου, άυστηρόν και άδωροδοκῆτον δικαστήν προταθέντα νά παρασημοφορηθῇ ! Το σκάνδαλον τούτο ήτο Ικανόν νά τόν διαγράψῃ. Έπειτα δε, με τήν πίστιν μου, τῶσφ τό χειρότερον, ο γαμβρός του ήδη ήτο πατήρ τεκνοποιήσας μετὰ τής νομίμου συζύγου, και αὐτός πάππος, ὡφειλε, χάρην των άνεψίων του νά παρέλθῃ έν σιγή τας άκολασίας του ρηθέντος Λέοντος.

Έκτός δε τούτων, πιθανόν ή κόρη αὐτῆ νά επεδίωξε τήν αποπλήνωση ταύτην. Τις ήξεύρει αν αὐτῆ ή ἰδια δέν παρῶτρνε τόν Λέοντα νά τήν άπαγάξῃ και ὀδηγήσῃ εἰς Παρίσιους ; Θά μεριμνήσῃ εσκέφθη, περι τής μελλούσης τύχης του φίλου τής παιδικῆς ηλικίας τής, ὅστις ήμην τινά θά τήν ένυμφεῖτο... Τό πρᾶγμα· εἶνε πιθανόν, πιθανώτατον· μάλιστα, έπόμεινος βέ-

βαιον! — Α! δεσποινίς Μαρία Φαβέρ, απεπλήγησες άθων νέον, και όταν μήτηρ ένοχος και δυστυχής δεν είχες πλέον τόν θάρρος να εξακολουθήσῃς τόν ακόλαστον βιον σου, έπειράθης να ανακτήσῃς τόν θύμα σου αποτυγούσα δὲ προσεπάθησας να επιρρίψῃς τόν βάρος τού αίσχους σου επί των πτωχών γονέων σου αποτυγούσης δὲ και τῆς αποπειράς ταύτης προσέστρέξες εις τόν έγκλημα! Νομίζεις δὲ ότι θά μάς μαλάξῃς δηγομένη τας άθλιότητας, ἀς άλλως δικαίως υπέστῃς; — Αλλ' η̄ κοινωνία προσβληθεῖσα υπό σου έχει τόν δικαίωμα να σὲ ἀπορρίψῃ, να σὲ τιμωρήσῃ; ἀλλὰ τί λέγῃ; όχι μόνον τόν δικαίωμα, ἀλλ' ἀκόμη και τόν καθήκον; και ἡ κοινωνία θά επιτελέσῃ τόν καθήκον τῆς.

Ταῦτα ἐκέπτετο ὁ πρόεδρος, ἐνφ' τῷ ἀκροατηρίῳ ἐβόηε και ἀπεμύσσετο, και ὁ ἔδικος ἐφαίνετο ζήτων τι ἐν ταῖς ἐγγράφοις του. Εἶτα ἠγέρθη και ἔκαμε περιλήψιν—ἀμερόληπτον—τῶν ὑπὲρ και κατὰ τῆς δικῆς.

— Κύριοι ἑνοχοι, εἶπε, τινὰς μόνον λέξεις ἔχω να προσέσω. Ἦκούσατε τὴν κατηγορίαν; ἠκούσατε τὴν εὐφράδειαν τοῦ κ. εισαγγελέως. Εἶδατε, κατὰ τὸν εἰκονικόν λόγον του, τὴν δυσμοίρον ταύτην, ἀποβαλοῦσαν ὡς ἐκ τῆς πρόωρου αὐτῆς διαφθορᾶς πᾶσαν αἰδῶ, κυλιόμενην ἐν τῷ βορβόρῳ πάντων τῶν ὁχέτων τῶν Παρισίων. Ἀκούθησάτε τὴν κατόπι ἐν τὸν βιον τῆς; θά τὴν ἴδητε καθ' ἐκάστην ἐρευρησκούσαν νέα μέσα ὅπως ἐλύσῃ πρὸς ἐαυτὴν τὸν ἀτυχὴ νέον και τέλος τὸν ἀπολίση. Ἡμεῖσαν δὲ τίνα εὐρύσσει τὸ φορτίον τοῦ τέκνου τῆς ἀρετᾶς βαρῆ ἀπλήγηται αὐτοῦ δια στυγεροῦ ἐγκλήματος. Εἶνε τὸ ἐγκλημα, ὅπερ ἐν τῷ ἡμετέρῳ καθήκοντι ὀφείλετε να τιμωρήσῃτε. Ἀποσύρθητε, κύριοι, ὅπως συσκεφθῆτε και συζητήσῃτε περὶ τούτου ἢ δὲ εἰκὼν τοῦ δυστυχούς τούτου τέκνου πνιγέντος ἐν ἰλυώδεις τόσῳ παρ' ἐκείνης, ἠτις ἄρειλε ν' ἀποθῆν ἡρωϊκῶς δι' αὐτό, εἶθε να σὲς ὑπαγορεύσῃ τὴν ὀρθὴν κρίσιν.

Τούτους λόγους τούτους ἀκούσασα ἡ δὺσμοίρος κατηγορουμένη ἐρρήξε παρακτικὴν κραυγὴν και ἔπεσε λιπόθυμος.

Εἰς τῶν ἐνοχῶν, ὅστις ἦτο ἰατρὸς, ἐστράφη και λησμονῶν ὅτι δὲν ἄρειλε να συκοφαντῆσῃ μετ' οὐδενὸς πρὶν ἢ ἡ ἀποφασίς ἐκδοθῆ, ἐξῆλθε τὸ κυριλιώδματος, ἐνφ' ἐγκλείονται οἱ δικασταί, και παρίεχε τὰς δεύσας περιποιήσεις εἰς τὴν πτωχὴν Μαριαν Φαβέρ.

Ὁ πρόεδρος Κορνάρδω ἐρρήξεν ὑπόκωπον γυλλισμόν μανίας. Ἦτο βέβαιος περὶ τῆς καταδικῆς και τώρα διὰ τῆς ἀνοησίας τοῦ ἐνοχου τούτου πάντα ἐπανήρχοντο ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς δικῆς.

Μετὰ πέντε λεπτά, τὸν πῖλον ἐπὶ τῆς κελφῆς φέρον, ἐδήλωσεν ὅτι ἡ συνεδρίασις διελύθη και ὅτι ἡ δίκη θά ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπαύριον. Μετὰ τούτου εἰσῆλθεν ἐκμάνης εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ προέδρου, και καλέσας τὸν γραφέα ἐπέπληξεν αὐτὸν αὐστηρῶς, διότι δὲν εἶχε κλείσῃ διὰ κλειθρῶν τόν θρανίον τῶν ἐνοχῶν.

Τὸ ἐσπέρας ὁ ἐνάρετος Κορνάρδω κακῶς ἐδέτησσε. Τὰ λαχανικά δὲν ἦσαν κα-

λῶς βρασμένα, τὸ ψῆτὸν καυμένον και — πρᾶγμα τὸ ὅποιον πολὺ τὸν ἠρέθισε— ὁ ἀστακὸς ὄχι ναπὸς, και ὁ καφὲς σχεδὸν ψυχρὸς. Κατεκλιθῆ ὠργισμένος, δυσπεψία δὲ ἀσυνήθης και φοβερὸς ἐφίλτης κατέλαβεν αὐτόν.

Ὅλος ὁ βίος του ἐμπροσθὲν τῶν ὀφθαλμῶν του διήλθε. Εἶδεν ἐαυτὸν φοιτητὴν διασκεδάζοντα ὡς ὅλοι και παρεκτρέπομενον εἰς ἀσωτίας—νεανικὰς παρεκτροπὰς—ἀς ὁ πατήρ του ἐπληρώεν ὑπὸ τὸ πρῶτον δι- καιώματος ἐγγράφῃς εἶτα ἀναπληρωτὴν ἐννευμῆθη τὴν πρώτην ἐκθεσὶν του. Ὅποια σὺγκίνησις! ὁ ἐνοχος ἦτο πτωχὸς τῆς ἐργᾶτης πατῆρ πολυμελοῦς οἰκογενείας κατηγορηθεὶς ἐπὶ κλοπῇ ἐνὸς ἀρτου. ἤνευτο ἐπιμόνας και συνεισῶς δυσκόλως ἠδύνατο ν' ἀποδείξῃ ἡ ἐνοχὴ του; ἡ σύζυγος του μετὰ τῶν τεσσάρων μικρῶν τέκνων ἦτο ἐκαί ἡ σύζυγος του ἦτο ὠχρά, τὰ δὲ τέκνα του ἔκλαιον. Ἀλλ' ὁ Κορνάρδω ἐπρομοίμαζε τότε τὸ στάδιον του, και ἀθῶσας ἐν ὑποθεσί καθ' ἡν τὸ πρῶτον ἀνεπλήρου τὸν δημόσιον καθήγονον θά ἦτο ἀποτυχία, ἢ τὰς συνεπειὰς καθ' ὅλον τὸν βιον του θά ὑφίστατο. Ἐπέτυγεν ὅθεν να καταδικασθῆ εἰς δύο ἐτῶν φυλάκιον. Ὁ ἐργᾶτης ἀπέθανεν ἐκ θλίψεως ἐν τῇ εἰρηκτῇ, ἀλλ' ὁ Κορνάρδω μετὰ ἄλλως ἐξετιμῆθη διὰ τὴν λαμπρὴν νικῆν του, ἐν ὑποθεσί τὸσῳ ἀμριβόλῳ, και μετὰ τίνα χρόνον προήχθη. Τι δὲ ἀπέγειναν ἡ σύζυγος και τὰ τέκνα τοῦ ἐργᾶτου, ἀγνωστον ἴσως ἀπέθανον ἐκ τῆς πείνης και ἀθλιότητος. — Ἀλλὰ τούτο δὲν ἀπέβλεπεν ὅτε τὸν Κορνάρδω, ὅτε τὴν κοινωνίαν, ἠτις περὶ ἄλλα ἔχει να μεριμνᾷ και τυρβάζει, και ὄχι περὶ τοιαῦτα ἀσημαντα.

Εἶτα εἶδεν ἐαυτὸν Εἰσαγγελία. Πτωχὸς τῆς χωρικῆς κατηγορηθεὶς ὅτι ἔθεσε πῦρ εἰς τὸν ἡσφαλισμένον ὑποστακτικόν του, εἶχε τὸ πρῶτον ἀθῶσῆ νείαι ὅμως ἀποδείξει ἐλήφθησαν παρὰ τοῦ δικαστηρίου και ὁ ἄθλιος ἀνέφνη ἐπὶ τοῦ ἰδωλίου τῶν κατηγορουμένων.—Εἶχε δ' ὑποστῆ προφυλάκιον ἐνδικῆ μινῶν.—Αἱ ἀνακρίσεις τὸσῳ καλῶς διεξήχθησαν, ὥστε οὐδεὶς τέλος ἀμριβόλε περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἀθλιου. Ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον ν' ἀπατηθῆ ἡ δικαιοσύνη, ἠτις εἶνε κυρία οὐδέποτε σφάλουσα. Καὶ ἐπειτὰ, τί; Ἐκρατήθη ἐγκλειστος ἐπὶ ἔτος σχεδὸν ἄνθρωπος ὅστις δὲν ἦτο ἐνοχος. Ἐλα δὲ! Ἐκρατήθη τὸσῳ μακρὸν χρόνον, διότι προφανῶς εἶχε δυνθῆ να διαπρήξῃ τὸ ἐγκλημα, δι' ὅπερ ἐκατηγορεῖτο ἐντεῦθεν δὲ—ἀπὸ τὸ εἶχε δυνθῆ δηλ.—μέχρι τοῦ να εἶνε ἐγκληματίας ἐν μόνον βῆμα ὑπάρχει, ἀρα! — Ὁ χωρικὸς κατεδικασθῆ εἰς τὰ δεσμά τῶν ἐργαζομένων καταδικων. Τὴν πρώτην δὲ φορᾶν, καθ' ἣν ἐξῆλθε τῆς εἰρηκτῆς, ὅπως μεταβῆ πρὸς ἐργασίαν εἰς τὰ ναυπηγεία, ἐρρίφθη εἰς τὸ ὕδωρ και ἐπνίγη. Ἀλλὰ τούτο ἐγένετο αὐτηριον παράδειγμα, διότι καθ' ὅλον τὸ ἔτος οὔτε μία πυρκαϊὰ συνέβη ἐν τῇ περιουχῇ ἐκείνῃ. Μετὰ τίνα ὅμως χρόνον φῆμη διέτρεχε ἐν τῷ πτωχῇ τῆς γυνῆς ἀποθνήσκουσα ὡσαύλογῆσεν ὅτι εἶνε ἡ αἰτία τῆς πυρκαϊᾶς ἀλλ' αὐτὴ ἦτο ἀσθενής, ἐπομένως ὁ ἐγγεφάλος τῆς ἀδύνατος ἀρα ἰδὲν κρεῖτο κατὰ τὰ τρία τέτάρτα τρελλῆ! Καὶ

ἐπειτα ὁ κατηγορούμενος ἐπνίγη, διότι ἠσθάνετο ἐαυτὸν ἐνοχόν τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπιδέχεται διαταχῶν.

Οὕτω λοιπὸν ὁ Κορνάρδω ἐπανεῖδε τὰς πλείστας δικᾶς, ἐν αἷς ἀμεισῶς εἶχεν ἀναμνησῆ. Ἀποτόμως δ' εἶτα και ἀνευ μεταβάσεως ἐνεφανίσθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡ δικὴ τῆς προίταιας. Ὅλα τὰ συμβῆντά τῆς ἡμέρας ἐπαρουσιάσθησαν ἐν πρὸς ἐν μετρητῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἡ κατηγορουμένη ἐπεῖθε ὡν ἡ ἀπόφασίς ἐξερτάται; Δὲν θά ἦτο προτιμότερον ν' ἀφίθῃσι τὰ πρᾶγματα, ὡς ἦσαν κατὰ τὸς παλαιούς ἐκείνους χρόνους, καθ' οὓς τὰ ὑποουγήματα τοῦ συμβούλου τοῦ προέδρου μετέβαινον κληρονομικῶς ἐκ τοῦ πατρὸς εἰς τὸν υἱόν, — ἀπαρράλλκτως ὡς τὸ ὑποστατικόν ἢ τὰ οἰκίακά σουῆν και κοσμήματα; Κατὰ τούτους χρόνους ἐκείνους ἡ ἀρχὴ ἐν ὑψηλοτέρῳ θέσει ἴστατο, μάλλον ἐξετιμᾶτο και πρὸ παντός ἦτο μάλλον σεβαστή. Πρὸς τί λοιπὸν πάντες οὗτοι οἱ τύποι, πᾶσαι αὗται αἱ διατυπώσεις και προφυλάξεις, αἵτινα εἰς οὐδὲν ἄλλο συντελοῦσιν ἢ εἰς τὸ να κωλύσῃ τὴν διαγωγὴν και ἀπονομήν τῆς δικαιοσύνης; Α! Ἀν ἀφινὸν μόνον τὸν Κορνάρδω να ἐνεργῆ, ἠθέλεν ἐπιφορτισθῆ ν' ἀποκαθάρσῃ ὀλόκληρον τὴν Γαλλίαν ἀπὸ πάντων τῶν κακοποιῶν, ὡν ἡ διαγωγὴ ἀπᾶσι πρὸς τὰς δικαστικῆς τοῦ κώδικος. Ἀλλὰ σκέψῃς τίς τὸν ἐκαρηγόρησε; ἢ ἐξεδίκετο αὐριον δὲν θά ἦτο ἐκαί; ἢ προσεπάθει να διεγράψῃσιν οἱ δύο ἑνοχοι, οἵτινες τῷ ἐφνῆσαν ὅτι δὲν ἦσαν παντελῶς πεπεισμένοι περὶ τῆς ἐνοχῆς τῆς κατηγορουμένης. Ἐβλεπεν ἐαυτὸν ὀρθιον, τὸν πῖλον ἐπὶ κεφαλῆς φέροντα και περιβεβλημένον τὴν ἐρυθρὴν ἰσθηκῆ του, και τὴν μὲν φωνὴν ἔχοντα πάλλουςαν, τὴν δὲ χειρονομίαν σταθεράν, ἐκδίδοντα τὴν ἐσχατὴν ποιήν κατὰ τῆς κατηγορουμένης!...

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀπαγγελίας τῆς μοιραίας ἀποφάσεως συνέβαινε ἀκατάληπτον πρᾶγμα ὁ πρόεδρος Κορνάρδω εὐοίσατο ἐπὶ τοῦ ἰδωλίου τῶν κατηγορουμένων μεταξὺ δύο σκιαῶν χωροφυλάκων εἶτα δὲ, ὡς ἐπὶ φανταστικῶ πινάκος, ἐξετυλίθη ἐν τῇ διανοίῳ του ὅλος ὁ βίος τῆς πτωχῆς Μαρίας Φαβέρ.—Ἐν δευτερολεπτῷ ἐδοκίμασε πᾶσας τὰς ἀθλιότητας, ἀς αὐτὴ ὑπέφερεν ὑπέστη ὅλας τὰς ἠθικὰς ἀλγηδονὰς και βασάνους, ἀς αὐτὴ ὑπέμενε: ὡς αὐτῇ, ἐκρύως, ἐπεινάσε: ὡς αὐτῇ, ἠσθάνετο τὰς δεινὰς ἀγωνίας, τὴν σκοτεινὴν ἀπελπίσιν ἐκείνων, ὡν αὐτὴ πολλάκις ἐγένετο ἔρμαιον! Εἶδεν ἐαυτὸν καθ' ὅδον πορευόμενον εἰς τοὺς γέροντας γονεῖς του ἵνα ἐπικαλεσθῆ τὴν συγχαρησιν των, ἐπιπύσας σπυρόμενον κατὰ τὸ μήκος τῶν τελευτησῶν ὁδῶν, οἰκτρά ἐνδεδυμένον ῤαχῆ, τὸ μέτωπον ἔχοντα ἐρυθρόν, τὴν χεῖρα ἐκτείνοντα ὅπως κωλύσῃ τὸν ἐκ τῆς πείνης θάνατον τοῦ τέκνου. Διαγῆθεις δὲ ὑπὸ τῆς μητρὸς, και ὑπὸ τοῦ γέροντος πατρὸς μαστιγωθεὶς ἐξῆλθε τῆς πατρικῆς

οἰκίας, ὡς ὁ Κέιν ἐθέσει να φύγῃ ἐκ τῆς καλύβης τοῦ Ἀδάμ.

Ὁ οὐρανὸς ἦτο σκοτεινός, ἡ βροχὴ ὀρηκτικῶς πίπτουσα ἐμασίγησε τὸ πρόσωπον του αὐτοῦ δὲ ὡς μακρὸς ἐβίβησε τὴν νύκτα ἀνευ διεσθῶσεως, ἀνευ σκέψεως, ἐν μόνον ἀσπετόμενος ὅτι: ἰδιώκετο! Αἶφνης, φρικῆ... οἱ πόδες του περιπλέκονται ἐπὶ τὴν γῆν, και κυλιεται μετὰ τοῦ ἐκ τοῦ κόπου και πυρετοῦ κοιμωμένου τέκνου του μέσῃ τοῦ βήθους ἰλυώδους τέλματος. Ἐν τῇ πτώσει δ' ἐκείνῳ τὸ τέκνον τοῦ διαφευγῆς ζητεῖ ἐν τῷ ὕδατι, ἐν τῇ ψυχρᾷ και γλοιώδει ἰλύῳ... οὐδὲν! οὔτε φωνή, οὔτε ἀφράσας!... Ἡ βροχὴ και τὸ σκότος διπλασιάζονται... οὐδὲν. Ἐρευρᾷ κυλιεται, συστρέφεται, οὐδὲν, οὐδὲν! Θέλει να ἐπικαλεσθῆ βοήθειαν—ἡ φωνὴ του ἀρνείται να ἐξέλθῃ τοῦ συσφιγμένου ἀλγυγῆς του.—Ἐλεος! Θεὲ μου, τὸ τέκνον μου ἀποθνήσκει! Οὐδὲν! οὐδὲν! ἐκτός τῆς βροχῆς και τοῦ ἀνέμου... Ζητεῖ πάντοτε ψηλαράν, πηγαίνε, ἔρχεται, βυθίζεται ἐν τῇ ἰλύῳ, ἠτις προσκαλῶνται ἐπὶ τῶν κνημῶν του ἐπὶ τῶν χειρῶν του οὐδὲν!... Αἰσθάνεται σαλευόμενα ὄντα, ρυπαρὰ και γλοιώδη—ἀν κατεβροχθῆσιν τὸ τέκνον του;—Οὐδὲν!... Τέλος, ὦ! σὲ εὐχαριστῶ, Θεὲ μου, ἰδοὺ αὐτό! Ἀλλὰ πόσον εἶνε ψυχρὸν ἡ καρδία του δὲν πάλαι πλέον. Α!... Τὸν ἐπαυριον οἱ χωροφυλάκες ὀδηγοῦν αὐτόν εἰς τὸν δημαρχον, ὅστις τὸν ἀνακρίνει: εἶνε πολὺ κακὸς ὁ δημαρχος οὗτος; τὸν κατηγορεῖ ὡς φνεία τοῦ τέκνου του ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτό.

Φωνεῖν τὸ τέκνον τῆς; εἶνε φρικῆ... Μήτηρ δύναται να φωνεῖσῃ τὸ τέκνον τῆς; πρὸς τὴν μοιραίαν στιγμὴν. Ἡ ἐρσις του ἀπερριφθῆ, ὡς και ἡ αἰτίσις χεῖρισ. και οὐδὲν ἄλλο ὑπέλειπετο αὐτῷ ἢ ὁ θάνατος. Τότε ἐσφραξίσε, ἐπιράτο ν' αὐτοκτονήσῃ, ἐκρύψῃσε, ἰκέτευεν! Οὐδὲν.—Αἱ πέτραι τῆς εἰρηκτῆς ἐμψυχόμεναι ἐφαίνοντο λέγουσαι αὐτῷ: « Αποθῆναι! Τι πρὸς ἡμᾶς τούτο; Ἀρετοὺς εἶχει καταδικασῆ: εἶνε ἡ σιρὰ σου εἶνε δικαίον!... »

Ἡ φοβερά τέλος ἡμέρα εἶχε φθάσει ἐκοίματο καταβεβλημένος ἐκ τοῦ κόπου, θύμα ἦν φρικώδους ὄνειρου! Αἶφνης κρότος βημάτων ἀκούεται, ἡ θύρα ἀνοίγεται: Φρικῆ, εἶνε ὁ δήμιος! Φέρουσαν αὐτόν εἰς ψυχρὴν αἴθουσαν, ἐν ἡ ἀμυδρὸν φῶς ἐφώτιζεν. Ἐν τινι γωνίᾳ τεσσάρων προσώπων εὐρίσκονται, ὁ εισαγγελέως, ὁ γραφεὺς, ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ, και ὁ πνευματικὸς. Τοῦ δένουσι τότε τὰς χεῖρας ὅπισθεν τῆς ράχῆς, ὁ δὲ δήμιος δια μεγάλης ψαλίδος κόπτει τοὺς μακροὺς λευκοφαιούς βοστρύχους του. Θανάσιμος φρικῆσις διήλθε τὸ σῶμα του. Ἐξῆθεν συγχυμένοι φθάνουσι θύρῳ, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὐκρινῶς ἀκούεται ἡ σύγκρουσις τῶν σφυρίων ἐπὶ τῶν ξυλίων τμημάτων τῆς λαμητόμου. Ὑπόκωφος κτύπος δεσπάζει τοῦ θυροῦ εἶνε ἡ μάχαρη, τὴν ὁποίαν δοκιμάζουσι. Τέλος ἐξερχεται ὑποστρεφόμενος ὑπὸ τοῦ δημίου και τοῦ πνευματικῶ, ὀμιλοῦντος αὐτῷ περὶ τῆς αἰωνιότητος και τῆς εὐσπλαγγίας τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' οὗτος οὐδὲν ἀκούει, οὐδὲν ἐννοεῖ. Οἱ θεαταί πάντες εἶνε κεφαλαί, οὔτε ἐν ὀλόκληρον σῶμα. Τέλμα δὲ

λοσ του εισαγγελέως οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἐλαττον ἰζητεῖ ἢ τὴν κεφαλὴν του. Ἐκὼν δὲ και ὡσεὶ ὑπὸ ὑπερφυσικῆς δυνάμεως ὀθούμενος αὐτὸς κατεδικάζει ἐαυτόν. Ἡ δὺσμοίρος Μαρία Φαβέρ ἦτο πρόεδρος, δικασταὶ δὲ πάντες οἱ ἐγκληματίας οἱ ὑπ' αὐτὸν καταδικασθέντες. Εἰς πάντων δὲ τὰ πρόσωπα ἀνεγίνωσκε τὴν ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν τῆς καταδικῆς του ἐνόχου ἢ οὐ. Ἡ θανατικὴ τέλος ἀπόφασίς ἐξηγήθη και ἄρειλε να ἐκτελεσθῇ ὑφ' ἀς περιστάσεις και ἡ τὴν παιδοκτονον.

Μετὰ τούτου ὠδηγήθη πάλιν εἰς τὴν σκοτεινὴν εἰρηκτῆν, ὅπου ἐνέδυσαν αὐτόν τὸ δυναστικὸν ἐσωκάρδιον (καμίζολαν).

Ἐκαί δὲ τότε καθ' ἐκάστην φρικώδεις ἐφίλται καταλαμβάνον αὐτόν αἰμοσταγεῖς κεφαλαὶ ἐφαίνοντο χορεύουσαι ἐν τῷ κελίῳ του, φρικαλέας ποιοῦσαι χειρονομίας: αἱ τρίχες του ἠνωφροῦντο βλέπουσαι τὴν κοπεῖσαν κεφαλὴν του κυλιόμενην ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἄλλων περὶ αὐτόν πηδουσῶν τὸ δὲ σῶμα του ἦτο ἐκτεταμένον ἐπὶ ἐκ μέλανος μαρμάρου τραπέζης. Δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀποθῆναι, και ἐν τούτοις ἄνθρωποι, μαχαίρας κρατοῦντες και μετὰ περιζώματα ἐξαίματος κηλιδωμένα, ἦσαν ἔτοιμοι να τὸν ἀνατάμωσιν. Ἡσθάνετο τὴν ψυχρὴν σμιλὴν τοῦ ἀνατόμου σκίζουσας τὴν στήθος και τὴν κοιλίαν ἀνεκφράστους βλαίνους ὑφίστατο και ἐπιράτο να φωνήσῃ: « Δὲν εἶμαι νεκρός, ἀλλὰ δὲν εἶχε πλέον κεφαλὴν και οὐδὲν ἠδύνατο να εἶπῃ... »

Εἶτα δὲ κατὰ τὴν ἀρτύσιον ἡ σκληρὰ πραγματικότης κατελάμβανε αὐτόν ἐκαστὴ ἡμέρα παρεχομένη προσηγγίζεν αὐτόν πρὸς τὴν μοιραίαν στιγμὴν. Ἡ ἐρσις του ἀπερριφθῆ, ὡς και ἡ αἰτίσις χεῖρισ. και οὐδὲν ἄλλο ὑπέλειπετο αὐτῷ ἢ ὁ θάνατος. Τότε ἐσφραξίσε, ἐπιράτο ν' αὐτοκτονήσῃ, ἐκρύψῃσε, ἰκέτευεν! Οὐδὲν.—Αἱ πέτραι τῆς εἰρηκτῆς ἐμψυχόμεναι ἐφαίνοντο λέγουσαι αὐτῷ: « Αποθῆναι! Τι πρὸς ἡμᾶς τούτο; Ἀρετοὺς εἶχει καταδικασῆ: εἶνε ἡ σιρὰ σου εἶνε δικαίον!... »

Ἡ φοβερά τέλος ἡμέρα εἶχε φθάσει ἐκοίματο καταβεβλημένος ἐκ τοῦ κόπου, θύμα ἦν φρικώδους ὄνειρου! Αἶφνης κρότος βημάτων ἀκούεται, ἡ θύρα ἀνοίγεται: Φρικῆ, εἶνε ὁ δήμιος! Φέρουσαν αὐτόν εἰς ψυχρὴν αἴθουσαν, ἐν ἡ ἀμυδρὸν φῶς ἐφώτιζεν. Ἐν τινι γωνίᾳ τεσσάρων προσώπων εὐρίσκονται, ὁ εισαγγελέως, ὁ γραφεὺς, ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ, και ὁ πνευματικὸς. Τοῦ δένουσι τότε τὰς χεῖρας ὅπισθεν τῆς ράχῆς, ὁ δὲ δήμιος δια μεγάλης ψαλίδος κόπτει τοὺς μακροὺς λευκοφαιούς βοστρύχους του. Θανάσιμος φρικῆσις διήλθε τὸ σῶμα του. Ἐξῆθεν συγχυμένοι φθάνουσι θύρῳ, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὐκρινῶς ἀκούεται ἡ σύγκρουσις τῶν σφυρίων ἐπὶ τῶν ξυλίων τμημάτων τῆς λαμητόμου. Ὑπόκωφος κτύπος δεσπάζει τοῦ θυροῦ εἶνε ἡ μάχαρη, τὴν ὁποίαν δοκιμάζουσι. Τέλος ἐξερχεται ὑποστρεφόμενος ὑπὸ τοῦ δημίου και τοῦ πνευματικῶ, ὀμιλοῦντος αὐτῷ περὶ τῆς αἰωνιότητος και τῆς εὐσπλαγγίας τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' οὗτος οὐδὲν ἀκούει, οὐδὲν ἐννοεῖ. Οἱ θεαταί πάντες εἶνε κεφαλαί, οὔτε ἐν ὀλόκληρον σῶμα. Τέλμα δὲ

εἰς αἵματος καλύπτει τὴν θέσιν, και ὁ δήμιος λαμβάνει τὴν μορφήν του τέκνου, οὐτινος κατηγορεῖται φονεῖς. Αἰσθάνεται τὰς μικρὰς ψυχρὰς χεῖράς του να τοῦ δένουσι τὸ σῶμα ἐπὶ τῆς ὀλθρίας σανίδος. Θέλει να φωνήσῃ! Βοήθεια, τέκνον μου! χάρην, ἔλεος. Οὐδὲν ἐξερχεται τοῦ λάργυγῆς του. Τὸ τέκνον ὑψώνει τὴν χεῖρα ὅπως ἐγγίσῃ τὸ ἐλαττήριον, ὅπερ ἢ ἀφήσῃ τὴν μάχαρη να ὀλισθήσῃ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω αἰμοσταγεῖς νέφος διέρχεται ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του; φοβεράν κραυγὴν ρηγγυεῖ και... ἀφυπνίζεται!

Τὴν ἐπαύριον—πρὸς μεγάλην κατάπληξιν τοῦ τε εισαγγελέως και τοῦ κοινου— ὁ πρόεδρος Κορνάρδω κατέβαλε πᾶσαν προσοχίαν ὅπως ἀθῶσῃ ἡ κατηγορουμένη. Ἐπέτυγεν. Ἡ ὑπόθεσις ὅμως μεγάλως ἀπῆχτησεν. Ὁ πρόεδρος ὠδηγήθη εἰς τὴν οἰκίαν του κατὰ τρόπον τὸσῳ ἀσυνήθῃ, ὥστε ἐξεκλήθη μυστικῶς ν' ἀποχωρήσῃ τῆς ἀρχῆς τούτου και ἐπράξε μὴ ἀναμεινὰς τὸ παράσημον.

Ἀπὸ τοῦ φοβεροῦ τούτου ὄνειρου ὁ Κορνάρδω ἐγένετο συνήγορος τῶν πτωχῶν.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν) Στ. ΧΑΝΟΣ

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ
Μυστοστορία
(Συνεχίει)

— Τι ἔχεις, Κλημεντία, ἠρώτησεν ἡ κ. δὲ Μαρταῖς, ἐνφ' ἡ θαλαμηπόλος τῆς ἰσταμένη διαιθῆς τῆς ἐκτένιζε τὴν κόμην τῆς. Βλέπω τοὺς ὀφθαλμούς σου ἐν τῷ κατόπερφ και εἶνε ἐρυθροὶ ὡς ἄν ἐκλοιεις.

— Ναὶ ἐκλαία, ἀπήντησεν ἐκείνη, και τὰ δάκρυά τῆς ἠρῆξαντο πάλιν να ῥέωσι.

— Μὴ κλαίης, καλή μου Κλημεντία, εἶπεν ἡ κόμησσα στρεφόμενη και λαμβάνουσα τὴν χεῖρά τῆς. Εἶπε μου τί ἔχεις, ἴσως δυνθῶ να πρῶξῃ τι ἵνα ἀνακουφίσω τὴν θλιψίν σου.

— Ἡ κυρία εἶνε πάντοτε καλή, και πραγματικῶς ἄν θέλῃ δύναται να πρᾶξῃ πολὺ δι' ἐμέ. Ἰδοὺ τί τρίχει! ἔλαβα σήμερον τὸ πρῶτῖ εἰδησεις ὅτι ἡ πτωχὴ ἡ ἀδελφῆ μου ἀπέθανεν. Ἀφῆσε μίαν κόρην δεκαπέντε χρόνων, ἠτις εἶνε τώρα κόμη εἰς τὸν κόσμον. Πρὶν ἀποθᾶνῃ με παρεκάλεσε να τὴν λάβω μαζῆ μου... Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολὴ τῆς, τὴν ὁποίαν μου ἔστειλεν ὁ ἐρημέριος.

Και οἱ λυγμοὶ τῆς ἐδιπλασιάσθησαν, ἐνφ' ἐξέχουσα ἐκ τοῦ θυλακίου τῆς λευκῆς ποδιάς τῆς ἐπιστολήν τὴν ἐνεχειρίζε πρὸς τὴν δεσποιναν τῆς.

Ἡ κ. δὲ Μαρταῖς ἀγέγνω τὴν ἐπιστολήν σιωπηλῶς, εἰ-α συμπτύσσουσα αὐτὴν βραδέως τὴν ἐπέστρεψε πρὸς τὴν θαλαμηπόλο τῆς, και κατίστῃ περιφρονέτι:

— Να λάβω τὸ παιδιον τούτου, εἶλεγε χαμηλοφῶνως και ὡς εἰ ἐλάλει καθ' ἐαυτὴν, ὄχι εἶνε ἀδύνατον.

— Αν ή κυρία ήθελε να συγκρατηθεῖ, ἐπανάλαβεν ή Κλημεντία, θά μου ἔκαμνε τὴν μεγαλειέραν εὐεργεσίαν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, θά ήσυχάζατο περί τῆς μικρᾶς· ἐκτός τούτου θά με ἐβουθούσε... Ἐγὼ ἐγγράσατο και δὲν ήμπορῶ πλέον νά ἐργασθῶ τὴν νύκτα εἰς μαῦρον ὑφάσμα, δυσκολεύομαι νά περνῶ τὰς βελόνας μου και με τὰ ὄφθαλμα. Ἐγὼ θά τὴν μάθω τὴν ὑπηρεσίαν και ὅταν πλέον δὲν θά ήμπορῶ νά ἐργάζομαι καθόλου, αὐτὴ θά λάβῃ τὴν θέσιν μου.

— Πρῶτον και κύριον, ἀγαπητὴ μου Κλημεντία, δὲν θά λάβω ποτὲ ἄλλην γυναίκα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου ἐκτός σου. Σὲ ἔχω πρὸ δεκαπενταετίας και δὲν θέλω νά σὲ ἀλλάξω. Νομίζω ὅτι ἐκτελεῖς τὰ καθήκοντά σου πολὺ καλῶς... Ἀλλὰ πρὸ πάντων νομίζω ὅτι ἀναδέχομαι μεγάλην εὐθύνη λαμβάνουσα τόσον νεᾶν κόρην εἰς τὸν οἶκόν μου...

— Η κυρία δὲν θά μετανοήσῃ, τὴν βεβαιῶ ὁ ἑφημέριος εἰμπορὸς νά δώσῃ εἰς τὴν κυρίαν πολὺ καλὰς πληροφορίας περί τῆς διαγωγῆς και τῆς ἠθικῆς τῆς κόρης.

— Δὲν ἀμφιβάλλω, Κλημεντία, ὑπέλαβεν ή κ. δὲ Μαρταίς, ἐπὶ μᾶλλον δυσαναχέτουσα. Ἀλλὰ εἰς βεβαίως, ὅτι δὲν μου ἐπιτρέπεται ὅτι δὲν δύναμαι.

Ἐνταῦθα διεκόπη συγκεκινημένη και συγκουμένη. Μὴ ή πιστὴ θεράπεινα δὲν εἶχεν ἑνοήσει ὅτι ή διαγωγὴ τῆς κυρίας τῆς δὲν ἦτο ἀμεμπτος; Μήπως ἐν τῷ βαθεῖ πρὸς αὐτὴν ἀφασμῶ τῆς, ἐν τῷ ἄρκω ἀφασίωσει τῆς, ἠγνοεῖ ἀληθῶς ὅτι... μήπως περιέπιπεν εἰς πλάνην και ἐνόμιζεν ὅτι ή οἰκία ἦτο καλὴ διὰ παιδείαν; ὅτι ἦτο ἀκριβῶς ή οἰκία, ἐξ ἧς ἐξεργασμένη ἐκείνη ἡμέραν τινὰ θά ἦδονατο εὐκόλως νά τοποθετηθῇ εἰς ἄλλην και ὅτι ἐν αὐτῇ δὲν θά εὕρισκεν εἰμὴ καλὰ παραδείγματα; Ἀλλ' ὅτι δὴποτε και ἀν' ἐνόμιζεν ή Κλημεντία, ή κ. δὲ Μαρταίς καλῶς ἐγίνωσκεν ὅτι δὲν τῇ ἐπιτρέπετο νά λάβῃ τὴν κόρην ὑπὸ τὴν στείγην τῆς. Πόσον ἐθλιβετο μετὰ τὴν ἐπιβουλήν νά πράξῃ τὸ καλὸν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, πόσον τὴν ἐστενοχῶρει ὅτι ἠδονάται νά εὐχαριστήσῃ τὴν τοσοῦτον πρὸς αὐτὴν ἀφωσιωμένην γυναίκα, ἣν ἠγάπα ἐπὶ τοσοῦτον. Πικρῶς συνησθάνετο ἤδη τὸ ἀμφίβηλον τῆς θέσεώς τῆς και ἀνωμολόγησε καθ' ἑαυτὴν, μετὰ πολλῆς ψυχικῆς ὀδύνης, ὅτι δὲν ἦτο ἀξία τοῦ ὑψηλοῦ καθήκοντος νά πράττῃ τὸ καλόν.

Η Κλημεντία ἐν τούτοις ἐξηκολούθει νά κλαίῃ.

— Λοιπὸν μὴ ἀπελπίζεσαι, εἶπεν ή Σουλβία. Θά πράξω τι καλλίτερον. Θά φροντίσω νά ἀνατραφῇ ή κόρη ἐντός μουῆς. Σὺ δὲ θά μεταβίβῃς νά τὴν βλεπέης συχά. Ἐγὼ ἀναλαμβάνω ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν περί αὐτῆς φροντίδα, κατόπιν δὲ θά σκεφθῶ ὠριμώτερον.

Και μᾶλλον τῆς Κλημεντίας τεθλιμμένη ή κ. δὲ Μαρταίς συνεπλήρωσε τὴν κόμισιν τῆς ἐν σιγῇ.

ΙΔ'

— Νομίζω, φίλε μου, ὅτι εἶνε καιρὸς νά σκεφθῶμεν περί ἀναχωρήσεως ἤδη εὐρισκόμεθα περί τὸ τέλος τοῦ Ἰουνίου, εἶπεν ή κ.

δὲ Λιβῶν πρὸς τὸν σύζυγον τῆς, καθ' ἣν στιγμήν οὗτος ἐλάμβανε τὸν πλῆρον τὸν ἰνα ἐξέλιθ. Οὐδέποτε ἐμείνανεν εἰς Παρισίους μέχρι τοσοῦτον προκηρωμένης ἐποχῆς.

— Θὰ ἀπέλωμεν ὅταν ἐπιθυμῆς, φίλτατῃ μου, ἀπήντησεν ἐκείνος καθημένος και πάλιν.

— Πρὸςκέλευσα φίλους νά μᾶς ἐπισκεφθῶσιν εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἀπὸ τῆς 10ης Ἰουλίου, και θά ἔλθωσι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν. Ὑποθέτω δὲ ὅτι δὲν προτίθεται νά ταξειδεύσῃς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

— Ὀλίγον. Ὑπεσχέθην νά ἐπισκεφθῶ τὴν κ. δὲ Φαγιῆς κατὰ τὸ φθινόπωρον.

— Τὴν φίλην τῆς κ. δὲ Μαρταίς;

— Ἐπίσης ὑπεσχέθην νά ἐπισκεφθῶ ταύτην εἰς Νορμανδίαν. Ἐπὶ τέλους προτίθεται νά μεταβῶ εἰς Κοτερέ.

— Ὑπάγεις εἰς Κοτερέ; ... Πάσαις;

Τίς σε πέμπει;

— Ἐγὼ αὐτός. Εἶμαι καταβεβλημένος χωρὶς νά γνωρίζω τί ἔχω.

Η μαρκησία παρετήρησε τὸν σύζυγον τῆς μᾶλλον ἐταστικῶς ή ἀνησυχῶς και ἐφάνη ἱκανοποιηθεῖσα ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει ὅτι τὸ πρόσωπόν του εἰδείκνε μικρὰν τινα ἀλλοίωσιν.

— Ὁθ' ἦτο καλὸν νά ζητήσῃς τὴν συμβούλην ἰατροῦ, τῷ εἶπε διὰ τοῦ αὐστηροῦ τόνου τῆς τοῦ πῶλλὰ σημαίνοντος.

— Τοῦτο μου εἶνε ἐνοχλητικόν. Προτιμῶ νά ἐπιμεληθῶ μόνος τοῦ ἑαυτοῦ μου και πιστεύω ὅτι ὁ ἀήρ τῶν ὁρέων θά με ὠφελῆσῃ.

— Ὅπως δὴποτε, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὁ ἀήρ τῆς ἐξοχῆς θά συντελέσῃ πολὺ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ὑγείας σου. Ἐπρεπεῖ νά εἰμεθα ἐκεῖ πρὸς μὲνός. Τὰ τέκνα μας ἔχουν μεγάλην ἀνάγκην ἀλλαγῆς ἀέρος. Η Μαρταίς εἶνε ὠχρὰ. Ἀλλὰς τὴν ἡθουλήν δὲν συνειδραζέται πρὸ δεκαπενθημερίας. Τὴν θέλητρον εὕρισκέεις εἰς Παρισίους κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους. Τὴν ἀσχολίαν ή τὴν εὐχαριστήσας σε κρατεῖ εἰσέτι ἐν αὐτοῖς. Αἱ ἀμαξοδρομῖαι, τὸ δάσος, ή λέσχη, μοὶ φαίνονται ὅλας ἄμοιρα θελητήρου.

— Τοῦλάχιστον, μὴ κατηγορῆς τὴν λέσχην. Ἐκεῖ εὕρισκει τις τοὺς φίλους του, συνομιλεῖ μετ' αὐτῶν, και διέρχεται τὰς ὥρας ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ.

— Κάπως κοσμοπολιτικῶς. Ἐρχονται ἐν αὐτῇ τόσος ξένους!... Γνωρίζεις τὸν πρίγκηπα Βασιγῆ, ὅστις ἐγένετο δεκτὸς ἐν τῇ λέσχη κατὰ τὸν λήξαντα χειμῶνα; Λέγουν ὅτι εἶνε πολὺ τεθλιμμένος, διότι ή κ. δὲ Μαρταίς ἀπεποιήθη νά τὸν νυμφευθῇ και διότι τῇ εἶπεν ὅτι ἀγαπᾷ ἄλλον.

— Εἶνε πολὺ ἀξιωματικὸς ὁ πρίγκηψ ἐπαναλαμβάνων ὅτι ἐκείνη εἶχε τὸ ἀξίωμα τὸν θάρος νά τῷ ὁμολογήσῃ.

— Οἱ ἐρωτευμένοι ἔχουσιν ἀνάγκην νά ὁμιλῶσιν. Ἐξουστρηθεῖ τὸ ἀπόρητον πρὸς τινὰ φίλον τῆς ὃν ἐνόμιζεν ἀξίον τῆς ἐμπιστοσύνης του, οὗτος δὲ ἀθουμένος ὑπὸ τοῦ παραδόξου τοῦ πράγματος τὸ διεδάκκεν. Ἡδη πάντες ἀπόρουσι νά μάθωσι τίς εἶνε ὁ ὁ εὐδαίμων θνητός; ...

— Η δυστυχῆς Σουλβία, ἐσκέφθη ὁ Ραυμόνδος, πᾶν ὅ,τι γενναίων ἦ εὐγενῆς πράτ-

τει ἐπικρίνεται και στρέφεται κατ' αὐτῆς. Τίς σὰς εἶπε ταῦτα, φίλτατῃ μου;

— Η θυγάτηρ μα', ἦτις τὰ ἠκούσε παρὰ τοῦ συζύγου τῆς. Ἐκπλήσσονται οἱ ἄνθρωποι διὰ τὸ πάθος ὅπερ τὴν τυροῖ, και δὲν βλέπει ὅτι ὁ πρίγκηψ εἶνε εὐειδῆς και ἐπὶ τέλους ὅτι ἡ πρότασις του εἶνε δι' αὐτὴν τὴν ἀνεπιτυχίαν...

— Τὴν ἑνοήσας; πρῶτησεν ὁ κ. δὲ Λιβῶν διὰ τοσοῦτον αὐστηροῦ τόνου, ὥστε ή δυσκόλως καταπληροσμένη μαρκησία ἰταράχθη ὀλίγον.

— Ἀνεπιτυχίαν, ἀν' ὅχι δι' ἄλλο τι, τοῦλάχιστον διὰ τὴν περιουσίαν, ἀπήντησεν ἐκείνη διαλακτικῶς. Ὁ πρίγκηψ εἶνε βαθύπλοτος.

— Ὁ πλοῦτος, ἐπιτρέψον μοι νά σοὶ εἶπω, δὲν εἶνε μέγα πρᾶγμα. Γνωρίζω καλὸν παντὸς ἄλλου, εἶπε μετὰ τινος πικρίας ὁ κ. δὲ Λιβῶν ἀναμνησκόμενος ὅτι ή σύζυγός του τῷ εἶχε φέρει μεγάλην πρῶτα, ὅτι ὁ πλοῦτος ἡλίκα συντελεῖ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν. Χρησιμεῖ μόνον εἰς τὸ νά μειοθετῆς μερίμνας. Εἶνε ἀρνητικὸν ἀγαθὸν ἐγκείμενόν εἰς τὴν ἐλλείψιν τῶν φροντίδων και τῶν ὑπολογισμῶν και εἰς οὐδὲν πλέον.

— Ἰνα ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἀναχωρήσιν μας, ποίαν ἡμέραν θά ὀρίσωμεν; Ἡρώτησε βλέπουσα τὸν Ραυμόνδον και πάλιν ἐγειρόμενον.

— Τὴν τελευταίαν τοῦ μηνὸς ἀν' θέλης.

— Σύμφωνοι. Ἐξέρχεται;

— Ἐξέρχεται.

— Τότε αὐρίον ὀμιλοῦμεν.

Ὁ μαρκησίας ἐχαιρέτησεν, εὐτυχῆς διότι τέλος ἦτο ἐλεύθερος νά μεταβῇ παρὰ τῇ κ. δὲ Μαρταίς. Ἀλλ' ή χαρὰ του ἦτο μεμικμένη ἐκ τῆς δυσχερούς σκέψεως, ὅτι ἐμελλε νά τῇ ἀναγκασθῇ τὴν προκηρωμένην ἀναχωρήσιν του, ἀναχωρησὴν ἦτις τὸν ἐθλιβε, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἦτο ἠθικῶς ἐλεύθερος ν' ἀναβῆν ἐπὶ πλέον.

Πρὸ πολλοῦ και οἱ δύο τὴν προέβλεπον ὡς ἐπικείμενον δυστύχημα. Ὁσάκις ὁ Ραυμόνδος ἤρχετο παρ' αὐτῆς, ή Σουλβία ἐτρεμεν ἐκ φόβου μὴ ἀκούσῃ ὅτι εἶχεν ἀποφασισθῇ δὲν ἐτόλμα νά τὸν ἐρωτήσῃ, ἀλλ' ἀνησυχῶς κατώπτευε τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου του νέφος ή τὴν εὐθυμίαν. Ἀμα εἰσῆλθε κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην, ἀμέσως παρετήρησεν ὅτι κάτι ἐπέκειτο, τὸση μελαγχολία ὑπῆρχεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του και τὸση θλίψις ἀνάμιχτος μετ' οἴκτου! Πόσον τὸν ἐλυπεῖτο, διότι ἀνῆκε τόσον ὀλίγον εἰς τὸν ἑαυτόν του, διότι ἦτο πλήρης ὑποχρεώσεων! Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ἦτο εὐτυχέστερα αὐτοῦ και ή ἀνεξαρτησία τῆς δὲν τῇ ἐφαίνετο ὅτι ἐστοίχιζε πολὺ ἀγορασθῆναι διὰ τῆς μονωσιῆς τῆς. Η θείσις τῆς ἦτο εὐκολώτερα και ἀνευωτέρα; ἀλλ' ἐστερεῖτο τῶν ἀπολαύσεων, ἅς ὁ φίλος τῆς εἶχεν ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς ὑποχρεώσεις του.

Ἐκείνος εἶχε τὴν θυγάτηρα του, τοὺς ἐγγόνους του, και ἀπελάμβανε τῆς εὐτυχίας νά ζῇ μετ' αὐτῶν και νά τοὺς θωπεύῃ. Δὲν ἦτο μικρὸν πρᾶγμα. Παρετήρει ὅτι πολλάκις διέκοπτεν ἀποτόμως τὴν ὁμιλίαν ὅταν χωρὶς νά σηκωθῇ ἤρχιζε νά λέγῃ τι περὶ τῶν τέκνων του, ἐκ φόβου ἴσως μὴ τὴν θλί-

ψῇ ἀναμνησκόμενος αὐτὴ ὅτι ἐστερεῖτο τέκνων, και τῇ γεννήσῃ ζήλοτυπιαν ἐπὶ τῇ ιδεᾷ ὅτι ὑπῆρχον πλὴν τοῦ ἔρωτός τῆς και ἄλλα αἰσθήματα ἐν τῇ καρδίᾳ του, ἀτινα τὸν ἐμείον, και τέλος ἴνα μὴ τὴν ὀθήσῃ νά ἐρωτήσῃ ἐκὐτὴν ποῖον ἀνὸρ γε ἠγάπα περισσότερο, αὐτὴν ἢ τὰ τέκνα του.

— Ἐξακολούθει, τῷ εἶπε τότε προσήνωος, δὲν με λυπεῖς. Η χαρὰ σου εἶνε χαρὰ μου και τὴν αἰσθάνομαι ὅσον και σύ. Ἐγὼ ἀνάγκην νά ἀκούω τὰς διαγώσεις σου και ή σιωπῇ σου περὶ ὅσων σε εὐχαριστοῦ. Ὁθ' με ἐθλιβε; Μὴ φοβῆσαι νά ἐπιβῆς ἐνώπιόν μου τὴν θυγάτηρα σου, αὐτὴν τὴν ὠραίαν Μαριάν, αὐτὴν τὴν εὐσεβῆ νεᾶν, τὴν ἀμειπτον ἠτις ζῇ μόνον ἴνα ἐκτελῇ τὸ καθήκον τῆς. Μὴ φοβῆσαι νά λέγῃς πάντα ταῦτα ἴνα μὴ ἐρυθρίσῃς, διότι ή θυγάτηρ σου μου ἀρέσκει και με ἐλεύει; ἐνδιαφέρομαι περ' αὐτῆς ὡς εἴ ἦτο θυγάτηρ μου και ἐκτιμῶ τὴν ἀγάπην και τὴν ὑπόληψιν σου πρὸς αὐτὴν και τοὺς δικαίους ἐπαίνους, οὓς τῇ ἀποπέμεις. Ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ μετὰ τὴν ἐκείνης και ἐμοῦ, τὸ γνωρίζω και ὁμῶς εἶμαι εὐτυχής! Σχεδὸν ὑπερήφανος, φίλε μου! Μανθάνουσα τί εἶνε ή θυγάτηρ σου, βλέπω ὅτι εἶσθαι ἐπιζήλος πατήρ.

Ἐνίοτε ὁ Ραυμόνδος ὑπέπιπεν εἰς τὸ σφάλμα νά ὀμιλῇ ἐνώπιόν τῆς μετὰ περιρρηνήσεως περὶ ἐλαφρῶν γυναικῶν, νά διηγῆται μετ' αὐστηρότητος τὰ σκάνδαλα τῆς ἡμέρας, νά ἐλέγῃ τὰς συζυγικὰς ἀπιστίας, και ἀθεμίτους σχέσεις χωρὶς νά σκέπτεται ὅτι ή θέσις τῶν, τοῦλάχιστον κατ' ἐπιφάνειαν, δὲν διέφερε πολὺ τῆς τῶν ἄλλων. Μεθ' ὅ κατανοῶν τὸ σφάλμα του προσεπέθευε νά τὸ διορθῶναι ἀδείως και ἐζήτηε νά κρύψῃ τὴν ταρχὴν του διότι ὀμίλησεν οὕτως ἐνώπιον τῆς Σουλβίας. Ἠτο πασιφανές ὅτι δὲν τὴν ἐβρινεν ὡς τὰς ἄλλας και ὅτι ἐθεώρει τὸν ἐρωτῆ τῶν τόσον διαφόρου φύσεως ὡστε νά μὴ ὑποκείται εἰς τοιοῦτους ἐλέγχους.

Εἰσερχόμενος ἐνόμισεν ὅτι ή Σουλβία ἦτο πολὺ ὠραιοτέρα ἢ ποτὲ. Η ἠλιαχθροὺς διὰ ἐσθῆς τῆς, ἥς τὸ ἀραῖον ὑφάσμα ἀβνε νά φαίνονται αἱ ὠμοπλατῆαι και οἱ βραχίονες τῆς, τὸν ἐβρεν εἰς ἐκστασιν. Η χροιά τοῦ προσώπου τῆς ἦτο ζωρὰ και ή ὠραία μελαίνα κόμη τῆς ἀνεδίδε κυκνούς κυματισμούς. Ἀλλ' ή ἐκλάμψασα χαρὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἄμα τὴν εἶδε, ταχέως ἐξέλιπεν, ὅταν ἐκείνη ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου του και τῷ εἶπε σοβαρῶς:

— Ραυμόνδος, εἶμαι βεβαία, ή ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεώς σου προαδιωρίσθη.

— Πῶς τὸ ἐκάντευσας;

— Σὲ εἶδον μελαγχολικόν και ἐνόησα τὸν λόγον τῆς μελαγχολίας σου.

— Λοιπὸν ναί! τὸ ταξειδίον μας ἀπεφασίσθη και θά γίνῃ ταχέως. Η περί τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις με ἔκαμε νά βραδύνω ἀπόψε. Πόσον λυποῦμαι διότι πρέπει νά σε ἀφίσω!

— Καὶ θά εἶμαι μακρὰν ἐπὶ πολὺ!

— Ἄλλοτε εἶχαρον ἀπερχόμενος ἐκ Παρισίων, οὓς δὲν ἀγαπᾷ. Ἠχαριστομένη ἐπιστρέφων εἰς τὴν κατοικίαν μου, τοὺς προσ-

φιλῆς μου τόπους, τὰ γνωστά μου μέρη και πᾶν ὅ,τι ἐγκαταλείπει τις ἀπερχόμενος ἐκ τῆς ἐξοχῆς; ἀνθρώπους ζῶν και πράγματα. Ἠδη περὶ οὐδενὸς πλέον φροντίζω, ἀν' δὲν εἶμαι πλησίον σου. Ὅποιος ἀπογοητεύεις μᾶς παρῆχει ὁ ἔρωτος!

— Μεταμειλίχται διὰ τὸν ἔρωτά σου;

— Ὅχι! ἀλλὰ λυποῦμαι διότι ἀπερχομαι. Ἀν' ἠξέυρες πόσον θά ἐπιοτίμων νά φύγω μετὰ σου εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης, νά ὑποσθῶ μαζί σου τὰ πάνδεινα, και νά ἐγκαταλείψω τὰ πάντα χάριν σου!

— Δυστυχεῖς ὅσοι πρᾶττον τὸ τοιοῦτον! καταστρέφουσι τὸν ἐρωτᾶ τῶν ὅστις θνήσκει ταχέως ὑπὸ τὸ αἶσχος. Πίστευσόν με, Ραυμόνδος, ὅταν ἐρᾶται τις ἀθεμίτως, μόναι αἱ θυσίαι, τὰ δάκρυα, και τὰ δεινὰ σώζουσι τὸ ἐνοχόν αἶσθημα, τὸ ἐξαγγιζοῦσι και τὸ ἐξευγενίζουσι. Κλαιουσα νομίζω ὅτι ἀποτιῶ τὸ ἐγκλημα και πειθῶ ἑμαυτὴν ὅτι τὸ ἐπανορθῶ.

— Δὲν τολμῶ νά τὸ σκεφθῶ, ἀλλ' εἶνε βεβαίον ὅτι τὰ δεινὰ ταῦτα καθιστῶσι τὸ αἶσθημα ἰσχυρότερον. Τὸ φυτεύουσι τόσον βραδέως εἰς τὴν ψυχὴν ὥστε οὐδὲν πλέον δύναται νά τὸ ἐκρίζωσῃ.

— Ὁθ' μου γράψῃς. Αἶ;

— Βεβαίως, ἀλλὰ δὲν ἠξέυρεις πόσον δύσκολα εἶνε δια εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἰδίως δὲ εἰς ἐμὲ. Οἱ ἐμπειστευμένοι ὑπηρετῆαι διδοῦσι τὰς ἐπιστολάς μας πρὸς τὸν κοιμίζοντα τὴν ἀλληλογραφίαν γραμματοκομιτήν. Ὁσὸς βλέπει καθ' ἐκᾶστην τὰς ἐπιγραφὰς τῶν δικημιδομένων ἐπιστολῶν και ἐκᾶστη ἐπιστολὴ φέρουσα τὰ γραμματόσημα τῆς ἐπαρχίας μου εἶνε ἴση με ὑπογραφήν. Ὡστε μὴ ἐπιθυμῶ νά σε ἐκθῶσθαι θά σε παρεκάλουν νά μου γράψῃς πολὺ σπανίως, ἀπαξ ή δις τῆς ἑβδομάδος.

— Ναί ἴνα μὴ γείνη σκάνδαλον και πρὸ πάντων ἴνα μὴ δώσωμεν αἰτίαν θλίψεως εἰς τὴν σύζυγον σου, εἶπεν ή Σουλβία κάπως μελαγχολικῶς. Πρέπει νά εἰμεθα φρόνιμοι και ή φρόνησις ἀποτελεῖ μέρος τῶν θυσιῶν μας, ἴσως δὲ εἶνε τὸ ἀπαιτοῦν τὴν περισσότεραν ὑπομονήν, ἀλλ' ὅπως δὴποτε ὑπάρχει ποιά τῆς ἱκανοποίησις εἰς πάντα ταῦτα. Ὁθ' ἔλθῃς νά με ἐπισκεφθῆς εἰς Νορμανδίαν; μοὶ τὸ ὑπεσχέθης... Ὅποια χαρὰ, Ραυμόνδος, νά σε φιλοξενῶ ὑπὸ τὴν στείγην μου ἔστω και ἐπὶ μίαν ἡμέραν μόνην. Να εἶσαι ὀλοσχερῶς ἰδικός μου!

Η ἐπισκεψὶς αὐτὴν, ἠτις προμελετηθεῖσα κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος δὲν ἠδυνήθη νά πραγματοποιηθῇ, ἦτο ἐκ τῶν χαροποῶν ἐλπίδων πρὸς τὰς ὁποίας ἀπέβλεπον κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀποθαρρύνσεώς τῶν.

— Τῇ ἀληθείᾳ, εἶπεν ὁ Ραυμόνδος, διέρχεται τις τὸ ἡμῖς τῆς ζωῆς του περιμέναν τὸ ἔτερον ἡμῖς. Αὐτὴ δὲ καθ' ἑαυτὴν ή προσδοκία εἶνε εὐτύχημα. Ἀλλὰ ἐπιτρέψον μοι ἀγαπήσῃ τὸν ἄνθρωπον ὅτι προτίθεται τὸ παρόν. Τὴν στιγμήν ταύτην, ἣν ἠδη διερχόμεθα ὁμοῦ, τὴν προσδοκῶμεν και τὴν ἐπιθυμοῦμεν μετὰ πάθου. Ἰδοὺ τὴν ἔχομεν, ὥστε ἄρες με κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην χωρὶς νά σκέπτομαι περί οὐδενός ἄλλου, νά ἐντροφίσω εἰς τὴν ἀγάλλην σου. Αἱ ἡμέραι μας εἶνε μεμετρημέναι. Ἄς

τάς ἀπολαύσωμεν ὡς εἴ ἦσαν αἱ τελευταῖαι τῆς ζωῆς μας.

Ταῦτα λέγων τὴν προτείκουσε πρὸς ἑαυτόν. Τὰ φίληματα κατέπνιξαν τὰς λέξεις ἐπὶ τῶν χειλέων τῶν, ἦσαν θερμά, ἀπαύρορα, ἀλλ' οὐχὶ πλὴν τοῦ ἐνοήσαντος αὐτοῦ ἐρωτός! Ὁ ἔρωτος τῶν ἠξέυει παραλλήλως πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἐμποδίων, ὡν ἐθραύθει, διότι εἶχον ἀποφασίσαι νά ἀγαπῶσιν ἀλλήλους παρ' ἅπαντα τὰ ἐμπόδια ταῦτα.

(Ἔσται συνέχεως)

Η Α' ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Η ἑβδομάς αὐτὴ περιλαμβάνει τὴν πρῶτην Ἀπριλίου, καθ' ἣν πολλοὶ τῶν συναδέλφων χαριεντιζόμενοι εὐτράπελα ψεύθη ἐδημοσίευσαν. Ἐπειδὴ ὁμῶς παρελθούσης τῆς ψευδολογίας ἡμέρας, εἰς ἡμᾶς τοῦτο δὲν ἐπιτρέπεται, ἀρῶμεθα εἰς μνήμην αὐτῆς τὸ ἐπόμενον χαριεστάτον ποιημάτιον ἐκ τῶν τοῦ Ἰακώβου Ρίζου τοῦ Ραγκαβῆ (!).

Ἰδοὺ ή πρώτη τοῦ ἀπριλίου, ἰδοὺ ή ἀναίτη προχωρεῖ. Η φύσις πᾶσα νεοσσημένη ὡς νεί νύμφη ἐκθορορεῖ. Τὰ ρόδα μόνα, ἐστερημένα τῆς εὐδαιας και τῆς χροιάς, παρὰ τοῦ ἔρωτος περιμένουν νά τὸ σπολίζῃ διὰ μίσε. Πανοῦργον βρέφος, σὺ ποῦ ἠξέυρεις τὸν κόσμον ὅλον νά

(ἄπαυός,

ἄρες τὸ ἔβον ὀλίγην ὥραν, ἄρες τὰ νέρη ὄπου πειτᾶς εἰς δούλου σχῆμα μεταμορφώσου, και, πλητιζόν με

ἰσοστολήν,

εἰς τὴν διάδοχον τῆς μητρὸς σου δὸς τὴν παρούσαν ἐ-

ἰσοστολήν.

Ἀναγινώσκουσι δὲ κοκκινίσθ, χωρὶς νά χεῖρη; πλὴν

καίρου,

σὺναξ' ὀλίγον ἀπὸ τὰ χρώμα τῶν περιῶν τῆς τῶν πα-

ρῶν,

και λάβε μέρος ἀπὸ ἐκείνην τὴν γλυκεράτην ἀναπόσῃν, ἦτις εἶ; σὺμα νεοσσημένην χροιάς; Ἐπλοξίν, και ζωῆν, και μὴν ἀργήσῃς, ἀπ' οὗ τὰ λάβῃς νά καλλωπίσης ἐν

ἰκαρτεῖ

τῶν ρόδων ἔβον τὴν νεολαίαν διὰ ν' ἐνθῆσῃ και νά χαρῇ.

Ἄν καταλάθῃς ὅτι θυμῶναι, ἰδοὺ ἀθώωσις ἐρχεται! Εἶπέ ή φύσις πῶς τὸ προσμένει, εἶπέ ὁ κόσμος πῶς τὸ

ἰκαρτεῖ

και τέλος πάντων βεβαιῶσε τὴν πῶς ή ἀπίτη ή τωρὴν εἶναι ή μόνη ποῦ δοκιμάζει, και θεὰ εἶναι ὑστερινή.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Ἐν τῇ Ἐσπεριδι τῇ Κυβερνησίᾳ δημοσιεύονται καθ' ἐκᾶστην κυρωθέντες ὑπὸ τοῦ βασιλέως οἱ ἐν τῇ ἰχέσει συνδῶς τῆς βουλῆς ψηφισθέντες νόμοι. — Η εἰσαγγελικὴ ἀρχὴ ἐπιληθεῖσα τοῦ ζητηματος τῶν χροιστικῶν συνελθε και ἐπροφυλάξει τοὺς πλείστους ἐκ τῶν διεθνητῶν αὐτῶν. — Ἐν τῇ Ἐθν. Β βιβλιοθήκῃ ἀνηρτήθησαν ἐπὶ τιμῇ αἱ εἰκόνας τῶν δωρητῶν Θεοῦ. Ἡρίτου και Ἰ Βελούδου. — Διπρῖβει ἐν Ἀθῆναις ὁ ἀρχηγός τοῦ μεγάλου ἐν Ἀγγλίᾳ Ἑλληνικοῦ ἐμπορικῶ οἴκου Ἀδελφῶν Ράλλη κ. Στέφ. Ράλλης μετὰ τῆς κυρίας του. — Ἀπέθανεν ἐκπνοτοστικῇ ή Ἀγγέλω Βόσκηρ Σαφένα, ἀδελφῇ τοῦ ἡρωοῦ Μάρκου Βόσκηρ. — Τὴν Ἑλλάδα θ' ἀντιπροσωπεύσῃ εἰς τὸν Πειρουπέλει διεθνῆς σιδηροδρομικὸν συνέδριον ὁ ἀρχιμηχανικός τῆς Γαλλικῆς Ἀποστολῆς, κ. Γαδελανδ. — Τὸ Δημ. Συμβούλιον

(*) Ποιήματα Ἰακ. Ρ. Ραγκαβῆ. Τόμος 2. Πυλοῦνται παρὰ Α. Κωνσταντινίδου.

Κερκυραίων ἀπεδέχθη ὅπως ἡ πόλις φωτισθῆ δι' ἠλεκτρικοῦ φωτός. — Ὁ ἱατρός κ. Ι. Δυμπρίτης ἐδήλωσεν εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Ἀμαλίου Ὁρφανοτροφείου, ὅτι εἰ μνημόσυνον τῆς θανάσεως μοναγενοῦ θυγατρὸς τοῦ Μάρλας θὰ παρέχῃ τὴν ἐπέτειον τοῦ θανάτου τῆς εἰς δωρεάν 1000 δραχμὰς κατ' ἔτος, δι' ὧν θὰ βραβεύηται ἡ ἱερατεῖα ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Ὁρφανοτροφείου. — Ὁ Βασιλεὺς συνοδεύμενος ὑπὸ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ κ. Πακαδιακρυποπούλου, συνταγματάρου, ἐπισκέφη, κατ' οἶκον τὸν κ. Πρωθυπουργῶν, μεθ' οὗ συνομιλήθη ἐπὶ ἱκανῶν ἄρῶν.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Ἡ Σερβικὴ βουλὴ ἐψήφισεν ἀπόρριψιν δι' ἧς προσκαλεῖ τὴν βασιλίαν Ναβαλίαν καὶ τὸν πρῶτον βασιλέα Μιλάνον νὰ ἐγκαταλίπωσιν αὐθωροὶ τὸ Σερβικὸν ἔδαφος, μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεως τοῦ υἱοῦ αὐτῶν. — Ἡ Γερμανία καὶ ἡ Αὐστρία προσβένται νὰ συγκαλέσωσιν ἐν Βιέννῃ τὴν Ἱταλίαν, Ἑλβετίαν καὶ τὸ Βέλγιον, ὅπως συνεννοηθῶσι πρὸς κατάρτισμόν ἐμπορικῶν συμβάσεων, τῶν ὁποίων θὰ θέσωσιν ἀπὸ κοινῶν τὰς γενικὰς βάσεις. — Ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τῆς Αὐστριακοῦ κοινοβουλίου ὁ βασιλικὸς λόγος παρῆγε ἐλπίδας εἰρήνης μακροχρονίου. — Ἡ Γαλλικὴ μοῖρα τῆς Μεσογείου ἀπέπλευσεν ἐκ Μασσαλίας κατευθυνομένη εἰς Παιραϊά. — Ἡ μεγάλη δοκίμασις Ὀλγα Θεοδωρόβνα σύζυγος τοῦ μεγάλου δούκου Μιχαήλ Νικολάεβιτς, θελοῦ πατρὸς τοῦ νῦν αὐτοκράτορος, ἀπέδωκεν αἰφνιδίως ἐκ συκοφῆς ἐντὸς τῆς σιδηροδρομικῆς ἀμάξης μεταβαίνουσα ἐκ Πετρούπολεως πρὸ τὴν νοτιῶν Ρωσῶν. — Ὁ Πρίγκιψ Βιμαρκ ἔθετο σήμερον ἡν ὑποψηφιότητι του ἐν τῷ ἐκλογικῷ διαμερισματι Γερμανοῦνδε. — Ὁ πρίγκιψ Α. φόνος τῆς Βυαρίας ἐνυμφεθῆ τὴν πριγκίπισσαν Δολίαν τοῦ Ἀλξανόν. — Ὁ μέγας δ. ὁξ. Μιχαήλ ἐξωρίθη ἐκ Γάν. Ὁ τῷ ἐπιτραπῆ ὄμω ἐκ παραίτησιν εἰς τὴν κηδεῖαν τῆς μητρὸς του. — Πάντες οἱ ξέοι οἱ ἐκ Βουλγαρίας ἐρχόμενοι ὑπεβάλλονται εἰς ἀδοξασίαν ἐπιτήρησιν. Ὁ Σταμπούλωφ ἐξέρχεαι φυλακισμένος ὑπὸ χωροφυλάκων. — Τοποτηρήθη τοῦ θρόνου Ἄντιο χείας, μέχρι οὗ ἐκλεχθῆ ὁ διάδοχος τοῦ μακαριωτάτου κ. Γεωσίου, ἐκλεχθέντος, ὡς γωιστόν, πατριάρχου Ἱερουσολύμων διαρίθη ὁ ἄγιος κληρικὸς ὑπόθεσις.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου ἐστία ἰσχυρῶν ἐν Κερκυραῖῳ ἀρχαίαι εἰς τὴν ἀνεύρεσιν καὶ περισυλλογῆν τῶν μνημείων τῆς ἀρχαίας κελτικῆς

γλώσσης, καθρητίσθη δὲ ἤδη σπουδαίη καὶ πολὺτιμον ἔργον περιλαμβάνον ὅσα ἡ ἐταιρία ἐν νομισματικῶν, ἐπιγραφῶν, ἐπὶ δὲ ἐκ συγγραμμάτων Ἑλληνικῶν καὶ Λατινικῶν κατῳρίσθη νὰ ἐξεκρίβωσῃ μέχρι τῆς σήμερον τὸ ἔργον τοῦτο ἐκδίδεται προσεχῶς ἐν Λειψία παρὰ τῷ ἐκδότῃ Τόμμερ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΠΕΡΙΕΡΓΑ—ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδρίᾳ τῆς ἱατρικῆς ἑταιρίας Ἀθηνῶν ὁ κ. Κανακὴς ἐξήγησε παρὰ τοῦ κ. προέδρου, ὅπως παρακαλεῖ τοὺς πειραματιστάς κατ' ἡμῖν ἱατροὺς ἐπὶ τῶν φυματιῶν διὰ τῆς λύσεως τοῦ Κώχ νὰ ὑποβλήσωσιν τὰ ἐκ ταύτης ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα. Πρῶτος ἔλαβε τὸν λόγον ὁ ἱατρός κ. Σαντορινάος, ὅστις εἶπεν ὅτι καίτοι μετεχειρίσθη ἐπὶ οὐχ ἑκαθὼσιν φυματιῶν τὴν θεραπείαν τοῦ Κώχ, παρατήρησεν ταύτης ὡς οὐδὲν ἄρκετον τοὺς πάσχοντες, εἴτα ὁ κ. Μακκῆ εἶπεν, ὅτι ἐνὶ προσδόκῳ ἐκ τῶν ἐν ἀρχῇ τῆς θεραπείας ἐπερχομένων ὁπωσδήποτε ἐπαρῆσται φαινομένων βελτιώσεως καὶ ἀνεμνε τὴν θεραπεία τῶν πασχόντων, ἠπατήθη ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἄλλοι βίωσι πᾶ ὑπόθεσις συμπτώματα ἦσαν ὅπως παρῶν, τοῦτο ἔνεκα ἠναγκάσθη καὶ οὗτος νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Κώχον θεραπείαν. Καὶ ἰδοὺ, δεῖ κυροῦται ἡ διάγνωσις ἐκείνων, οἷτις εἰς τὴν ἀρχῇ δι' ἐπιτημονικῶν παρατηρήσεων, ἐβδαικίωσαν τὸ ἀποχρον τῆς ἐρυθρόσεως.

Τὸ ἐν Βιέννῃ συνεδρῶν συνέδριον τῶν Γερμανῶν γεωγράφων ἀνήλθη περὶ τῆς ἐνεστώσεως θέσεως τῶν γεωγραφικῶν γνῶσεων τῆς Ἑλληνικῆς Κερσονήσου. Ὁ ἐν Βιέννῃ καὶ γηγητὴς Χάουτ δαίλητε περὶ τῶν ἐργασιῶν γεωδεσῆς τῆς κατασκευῆς τῆς Ὀύλας περὶ τῆς ἀστάσεως τῶν γεωλογικῶν γνώσεων, ὁ ἐν Βιέννῃ καθηγητὴς Τομασσὸς περὶ τῶν νῦν κατοικῶν τῆς Μακεδονίας, ὁ Φίλιππος ἐκ Βερολίνου περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν δέων τῆς μελοποννήσου καὶ ὁ ἐν Βιέννῃ καθηγητὴς Μόλλας περὶ τῆς ἐξερευνησεως τῆς Βοσνίας καὶ τῆς Ἑρζεγοβίνης.

Ἡ μαγευτικὴ ἀνομήθη μέρι τῆς μουσικῆς ἀνρῆ ἡ μουσικὴ συγκατέθη μέρι τῆς μαγευτικῆς. Μάγειός τις ἐ Βερολίνου, ἐκχρημάτισε ὡς ἀναγέρσει συνεθεσε νέαν πόλιν, τῆν ὁποίαν ὠνόμασε πόλιν τῶν βραστέων ἀδύων. Ἐπὶ τῆς πόλεως κατέθετο τοῦ φυλλαδίου ἀναγινώσκαι ἡ ἐξῆς συνταγή. Ἄδιδά νὰ βρῆσαι ὅπως πέπει τα ἀγὰ ρίψατε τα εἰς βράσον νεόν, παίξτε μίαν φορὰν τὴν πόλιν τῶν βραστέων ἀδύων ὑδρόχρονον allegro moderato καὶ βγάλετε ἀμέσως τὰ ἀγὰ ἀπὸ τὸ νερόν. ὅτι εἶνε ἐξαιρετά.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Α. Α. Π. Σοφίαν. Ἐνεγράφητ' ἐλήφθησαν. — Φιλομύθη. Ἀδ νὰ ἀναγνώσωμεν τὸ ἔργον σας ἀπαιτοῦνται 3 ἡμέραι ὁλόκληραι. Διὰ τὰ τὸ ἀπορρίψωμεν δὲ 3 μόνον στιγμὰι. Ἐπροτιμήσαμεν τὸ δεύτερον. Β. Δ. καὶ Π. Ι. Τ. Π. Σ. τ. ρ. οὐ. π. οὐ. Ἐνεγράφητ' ἐλήφθησαν φύλλα προηγουμένα στέλλονταί. — Α. Ρ. Ι. Ν. ε. π. οὐ. λ. ν. Κ. Π. Ι. Σ. κ. α. γ. ο. ν. Φ. Ν. Μ. ο. λ. οὐ. ο. σ. Ε. π. οὐ. ρ. Γ. Γ. Δ. ε. γ. ἀ. ν. ἄ. λ. Β. Μ. α. σ. α. λ. ἄ. ν. Ἐλήφθησαν ἔχαριστοῦμεν. Σ. τ. ε. φ. Κ. καὶ Π. Π. Κ. α. λ. α. φ. ἄ. ν. Ἰ. π. ο. λ. ο. ν. Ἰ. π. ο. λ. ο. ν. — Κ. Β. ρ. Κ. ὀ. θ. ο. ν. Ἄ. ὑνατοῦμεν νὰ σὰς ἐγγράψωμεν δι' ἐξέμνηον. Ἡ συνδρομὴ ἐπεστράφη. — Ε. λ. γ. ἰ. ν. φ. Ἐκ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐπιστολῆς σας ἐνόησαμεν ὅτι ἠθέλατε νὰ μὰς γελῆσατε παρουσιαζόμενος ὡς ποιητῆς. Ἄλλ' οὐτε σὲς δὲν τὸ πιστεύετε. Ἄγ. — Α. Ν. Σ. Μ. α. σ. α. λ. ἄ. ν. Ἐλήφθη. Ἐχαριστοῦμεν. — Π. Ε. Γ. ρ. ἴ. φ. τ. ε. ἄ. ν. Ὅσοι καλοὶ φίλοι ὁμοίωσαι τοὺς ἀμαθηλάτους, τοὺς ὁποίους εὐρίσκει τις πάντοτε εἰς τὴν θέσιν τῶν ἐνοσημῶν ὁμοίωσις λαμπροί, καὶ οἷτινες γίνονται ἄφαντοι, ἅμα τὸν αἴθρον οὐρανὸν καλοῦσιν θύελλα. — Β. ὀ. α. γ. ρ. ὀ. δ. η. σ. ὀ. ν. Ἐγράψαμεν ἀναμείνομεν. — Κ. Α. Β. ἄ. ρ. ν. α. ν. Μήπως ἐγράψατε καμμία ἐπιτολήν καὶ δὲν τὴν ἐλάσκατε; — Ἄ. π. ο. ρ. ὀ. ν. τ. ε. Ἐν ἔργον ἡ ἐβδωμάς θ' ἀποδο μαζὲ Προσέμνησε δὲ τῆς σιωπῆς τῆς νὰ δεῖθῃ δὲ δὲν συμμερίζεται τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν ἀλλῶν. — Χ. Χ. Ἰδοὺ διατε ὁ λαγῶς θὰ γίνῃ βραδύου, χελώνη, δὲν θὰ ἔλθῃ. βίωσι συμφοροῦμεθα τὴν γνώμην σας περὶ τῶν ὕψους τῆς ἐπιταυτήσεως, ὕψους ἐπιταυτήσεως, καὶ δὲν τὴν δημοσιεύσωμεν θεωροῦντες ἄλλως τε δεῖ ἐγγράφητ' ἀν ἰσχύει ὅτις ἐμνοί τῶν νὰ κρῖνω ἢ οἱ ἀναγνώσται ζητούμενα ἐπιταυτήσιν. — Τ. α. κ. τ. ε. φ. ἄ. ν. α. γ. ἰ. ν. φ. Ὁ ἐν Ρώμῃ ὀβελικός ἔχει ὕψος 143 σπιθῶν Κτεσκευῖσθη δὲ ὡς φάνεται ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τὸ 17-3 π. Χ. καὶ μετῆθη ἐκείσε ὑπὸ Κωνσταντίνου Β'. — Π. Π. Ι. Ὅπως ἀκατάλληλον.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

Στατιστικὴ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κρήτης, μετὰ διαφορῶν γεωγραφικῶν, ἱστορικῶν, γλωσσολογικῶν, ἐκκλησιαστικῶν κτλ εἰδήσεων περὶ τῆς νήσου. ὑπο Νικολάου Σταυροῦ. Ἐφορτήριον τῶν οὐταυτῶν περιεχομένων ἐν τῇ ἑφημερίδῃ τῆς Κυβερνήσεως ὑπο Ἡλ. Λιακοπούλου. Περὶ τὸ ἔτος 1890. Παραρτήματα: Ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ σελ 4 στήλ β' στίχος 59 ἔντι περιεργῶς γρ. παρεργῶς καὶ ἐν σελ. 5 στήλ γ' στίχ. 38 ἔντι τοῦ το γρ. τότε

Γ. ΠΑΜΠΑΝΟΣ ὀδοντοίατρος ὀδ. Πάσης, 9

Προσεχῶς ἐκδίδονται. Κ. Δ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

ΑΓΡΟΤΙΚΑ Λαβόντα τὸν ἔλαιον ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 1890 Τμητὸν δρ. 2. Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἐβδωμάδος.

Table with exchange rates for Piraeus, Athens, Corinth, and other locations. Columns include location, unit, and rate.

Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ 15-Ὁδὸς Καπνικαρέας-15 Τοποθετήσεαι ἠλεκτρικῶν κωδῶνων, τηλεφῶνων, τηλεγράφων, τηλεεκεραίνων κτλ. ΠΡΟΝΗΘΕΙΑ ἐπιστημονικῶν καὶ ἱατρικῶν ἐργαλειῶν. ΠΩΛΗΣΙΣ διαφόρων ὀβελίων τῶν ἐργολάδων. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ Καθηγητὴς ἔχων διαθεσίμους ὥρας τῶν δὲ, ἀναλαμβάνει τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀγγλικῆς ἐν βραχείᾳ δίωστήματι καὶ με συγκαταβατικὰ σχετικὰ διδάκτρα. Ἡ ἐβδωμάς αὐτιστὸ αὐτοῦ δια τὴν καλῆν καὶ πρακτικῆν αὐτοῦ μεθόδον. Διεύθυνσις Ὁδὸς Πεντακῶτων 29.